

Torsdag den 14. januar 2016 (D)

1

38. møde

Torsdag den 14. januar 2016 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til miljø- og fødevareministeren om oprydning af forurening ved Høfde 42.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Anmeldelse 12.01.2016).

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af myndighedsloven for Grønland, lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger, retsplejelov for Grønland og kriminallov for Grønland. (Ændringer som følge af ikraftsættelse for Grønland af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn).

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 29.10.2015. 1. behandling 05.11.2015. Betænkning 17.12.2015).

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 63:

Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Bedre rammer for skoletilbud på 27 småøer).

Af ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 19.11.2015. 1. behandling 08.12.2015. Betænkning 12.01.2016).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om radiofrekvenser og om ophævelse af lov om auktion over tilladelser til 3. generations mobilnet. (Ændring af auktions- og udbudsbestemmelser og ophævelse af lov om auktion over tilladelser til 3. generations mobilnet).

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

(Fremsættelse 16.12.2015).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og forskellige andre love. (Opfølgning på politisk forlig om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor).

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

(Fremsættelse 16.12.2015).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold.

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

(Fremsættelse 16.12.2015).

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

(Fremsættelse 16.12.2015).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af forældreansvarsloven og lov om social service. (Forældremyndighed, når den ene forælder har forvoldt den anden forælders død, overførsel af forældremyndighed til samlevende par m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 09.12.2015).

Kl. 10:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til miljø- og fødevareministeren om oprydning af forurening ved Høfde 42.

Af Pia Olsen Dyhr (SF) m.fl.

(Anmeldelse 12.01.2016).

Kl. 10:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er hermed givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 2. behandling af lovforslag nr. L 35:

Forslag til lov om ændring af myndighedsloven for Grønland, lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger, retsplejelov for Grønland og kriminallov for Grøn-

land. (Ændringer som følge af ikraftsættelse for Grønland af forældreansvarslovgivningen og lovgivningen om ægteskab mellem to personer af samme køn).

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 29.10.2015. 1. behandling 05.11.2015. Betænkning 17.12.2015).

Kl. 10:01

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Er der nogen, der ønsker ordet? Fru Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Kl. 10:01

(Ordfører)

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Tak for ordet. Familieretspakken, som består af tre dele, har været længe undervejs, og vi er mange, der ønsker at se denne lov færdigbehandlet. Vi er dog nødt til at forholde os aktivt til en fremtidig lov af så stor betydning for så mange mennesker i det grønlandske samfund.

For Inuit Ataqatigiit er lov om vielser mellem par af samme køn en lov, vi længe aktivt har arbejdet for, og derfor ser vi frem til muligheden for, at det endelig bliver en realitet. At man udvider den eksisterende mulighed for registreret partnerskab og borgerlig vielse med, at to personer af samme køn også kan indgå ægteskab ved kirkelig vielse, bør være en selvfølgelighed i et moderne demokrati.

Med ikrafttrædelse af forældreansvarsloven for Grønland vil det fortsat ikke være strafbart at rejse med sit barn mellem Grønland og Danmark, når der er fælles forældremyndighed. Jeg kan ikke forestille mig noget mere krænkende som forælder, end at ens barn tages fra en, på trods af at man har fælles forældremyndighed, uden man får den andens godkendelse af dette. Dette bør regeringerne indgå i en dialog om for at finde en løsning på.

En ung pige har engang udtalt til Børns Vilkår, at man skal elske sit barn højere, end man hader sin eks. Det beskriver meget godt den svære situation for barnet og forældrene i en skilsmisse eller ved et brud i familien. Det er en svær situation at stå i, og når den ene er mere afklaret end den anden, kan det føre til en del konflikter.

Inuit Ataqatigiit har valgt at stille en række spørgsmål til lovforslaget om familieretspakken. Jeg har selv siddet i Inatsisartuts lovudvalg, da sagen blev behandlet i vores Landsting, og har bl.a. foreslået, at der blev indført vejledende sagstal på socialområdet i Grønland. En af de helt centrale udfordringer i det grønlandske samfund er, at hjælpen på det sociale område ulykkeligtvis kommer alt for sent på grund af det enorme arbejdspress, der er ude i socialforvaltningerne.

Socialrådgiverforeningen, NISIIP, vurderer, at ud af de 240 uddannede socialrådgivere er der kun en lille andel, som arbejder som sagsbehandlere i dag. Ifølge egne tal fra Grønlands selvstyre kan en sagsbehandler sidde med helt op til 300 sager. Dette er naturligvis ikke acceptabelt, for det betyder nemlig samtidig, at vi har et mangelfuldt tilbud om børnesagkyndig rådgivning.

Men vores problemer skal ikke være årsag til, at vi slækker på de love her i Folketinget, der netop kan være med til at sikre, at der sker bedringer. Jeg mener derfor, at det er vigtigt af principielle grunde at være opmærksom, når en dansk regering går imod en beslutning om et lovarbejde, som har fået bred opbakning i Inatsisartut, Grønlands Landsting.

I Danmark har statsforvaltningen f.eks. pligt til at tilbyde børnesagkyndig rådgivning ved uenighed om forældreansvar, og denne mulighed har et samlet lovudvalg i Inatsisartut ligeledes ønsket den

grønlandske lov skulle indeholde – med tilføjelsen »så vidt muligt«. Det har den danske regering ikke ønsket at imødekomme. Den danske regering har begrundet det med, at de børnesagkyndige kompetencer ikke er til stede i tilstrækkeligt omfang på nuværende tidspunkt. Men lad mig minde om, at regeringen i sit regeringsgrundlag har et erklæret mål om – og jeg citerer – at arbejde for en standard på danske ansvarsområder på Færøerne og i Grønland, som svarer til standarden i Danmark, med de særlige fravigelser, der kan begrundes i færøske eller grønlandske forhold. Citat slut.

Med dette forslag forventes det, at vi skal tage til takke med en ny lov i Grønland, der er ringere end den danske lov. Dette er langt fra rimeligt.

Det er ikke rimeligt, at den grønlandske lov om familieret er en forringet udgave af den danske, da et øget behov for personale med børnesagkyndige kompetencer vel ikke er et særligt grønlandsk forhold, men noget, som også den danske regering er nødt til at forholde sig aktivt til. Jeg ved, det fortsat også er en udfordring i det danske samfund.

I dag bliver det derfor børnefamilier i Grønland, som betaler prisen for, at der ikke findes tilstrækkelig børnesagkyndig rådgivning, og at man ikke tilbyder børnesagkyndig rådgivning tidligt i processen, så konflikterne løses tidligt og med rettidig omhu, og uden at relationer mellem børn og forældre mistes.

Kl. 10:06

Uden ændring i den nuværende praksis forbedres forholdene derfor ikke for børnefamilier i Grønland. Argumentet om, at det er et særligt grønlandsk forhold, kan ikke bruges her. Vi må som de første være med til at sikre en tidssvarende lov, der ikke er ringere end den danske lov, og så må vi med politisk prioritering være med til at løfte det familieretslige område.

Da der netop er tale om en gråzone imellem et kommunalt grønlandsk ansvar og et familieretsligt dansk ansvar, er det oplagt at indgå i en dialog regering til regering, da den danske regering ikke kan frasige sig et ansvar i forhold til familieretten.

Ministeren henviser i spørgsmål 11 til et brev til vores Nalaakkersuisoq for kultur, men det, der spørges ind til, er i forbindelse med ministeren for sociale anliggender, da dette netop vil være med til at give muligheden for at løfte socialområdet og socialforvaltningerne – noget, som vil give muligheden for at tilbyde børnesagkyndig rådgivning og konfliktmægling så vidt muligt.

Derfor anses det ikke for et fyldestgørende svar fra socialministeren, og det ærgrer mig, at man ikke ønsker at finde en løsning for en udvidet mulighed for konfliktmægling til gavn for børnefamilier i Grønland.

Jeg må derfor afslutte med at sige, at der i forbindelse med dette længe ventede lovforslag desværre er nogle alvorlige kritikpunkter til lovbehandlingen fra dansk side: Dels har man ikke lyttet til et enigt grønlandsk parlament vedrørende love, som vedrører os i Grønland, dels bliver lovene med de nævnte sproglige justeringer fra dansk side svækket og svarer dermed ikke til danske love. Det er alvorligt og bør ikke gentage sig fremover.

Derfor er der ingen tvivl om, at IA gerne havde set Inatsisartuts bidrag indarbejdet i lovene, som de foreligger, og jeg vil fortsat arbejde for at få dem indarbejdet ved en dialog med regeringen her.

Tak for ordet.

Kl. 10:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Marcus Knuth, Venstre. Værsgo.

Kl. 10:09

Marcus Knuth (V):

Mange tak. Erkender ordføreren, at der på nuværende tidspunkt ikke er de nødvendige kompetencer i Grønland, hvorfor ordlyden »skal«

ikke vil give mening, og at ordlyden »kan tilbyde rådgivning til børnefamilier« derfor giver bedre mening? Det er også derfor, selvstyret støtter op om det her, for ordlyden »kan« giver så selvstyret den maksimale fleksibilitet til at bruge de ressourcer, der nu engang er, enten til rådgivning i forbindelse med en skilsmisse eller til anden form for rådgivning.

Kl. 10:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:09

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak for kommentaren. Problemet er jo, at regeringen i sit regeringsgrundlag skriver, at man netop gerne vil sikre samme standard, men i den danske lovgivning er det jo »skal«, og det, det ender ud med, er, at man laver en forringet udgave af en dansk lovgivning og sender den videre til Grønland. Det synes jeg ikke er acceptabelt, for det, man har gjort, er at skrive »kan« i stedet for »skal«, og vi ved som dem, der udformer lovene, at det har en rigtig stor betydning i praksis.

Jeg synes, det er rigtig ærgerligt, at man ikke tager det her mere alvorligt fra regeringens side. Man burde netop forsøge at være med til at finde en fælles løsning, for det er jo den udstrakte hånd, som jeg synes Inatsisartut har rakt frem.

Kl. 10:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Marcus Knuth, værsgo.

Kl. 10:10

Marcus Knuth (V):

Jeg mener, at regeringen tager det her meget alvorligt og også ønsker at støtte i det omfang, man overhovedet kan. Men situationen taget i betragtning, hvor der nu engang kun er de ressourcer, som der er på nuværende tidspunkt, risikerer man så ikke, hvis man skriver »skal«, at de ressourcer så vil blive brugt på et område, hvor de måske kunne blive brugt bedre på et andet område, og at man derfor fjerner den fleksibilitet, som den nuværende lovtekst giver?

Kl. 10:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren, værsgo.

Kl. 10:10

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

En praktisk løsning kunne jo f.eks. være, at retterne fik ansat børnesagkyndig rådgivning, eller at man var med til at sikre, at der blev oprettet en institution, som kunne være med til at tilbyde konfliktmægling. Det har rigtig stor betydning for rigtig mange børnefamilier, og jeg har selv talt med rigtig mange af dem, dengang jeg var børnetalsmand, og det er jo typisk børnene, som bliver taberne i det her spil. Så jeg synes, man har et ansvar, man ikke bare kan frasige sig. Man kan ikke bare sige, at det er et rent grønlandsk ansvar, man har også et ansvar her fra Danmarks side.

Kl. 10:11

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Social- og indenrigsministeren, værsgo.

Kl. 10:11

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Tak for kommentarerne fra fru Aaja Chemnitz Larsen. Det er selvfølgelig lidt overraskende ved en andenbehandling ikke at få en tilkendegivelse af, hvorvidt man egentlig har tænkt sig at støtte lovforlaget. Vi er i proces, der er blevet besvaret en række spørgsmål fra

ordføreren, og for mig er det vigtigt at slå fast, at vi helt klart støtter og er meget, meget optaget af hele opdateringen af rigslovgivningen for både Færøerne og Grønland.

Det er jo lige præcis sådan, at Grønlands selvstyre har anmodet om, at den familieretlige lovgivning for Grønland bliver ajourført, og det er netop det, vi gør nu her ved bl.a. at sætte forældreansvarsloven i kraft for Grønland – med de tilretninger, som er nødvendige, i forhold til hvordan forholdene er i Grønland. Og det, som jeg synes er en vigtig retning her, og hvor jeg også havde ønsket en tilkendegivelse af, hvorvidt opbakningen er til stede, er sådan set, at myndighederne i Grønland nu får mulighed for at tilbyde børnesagkyndig rådgivning ved uenighed om forældremyndighed.

Det er korrekt, at det er en forskel, i forhold til hvordan det er i Danmark. Men det er jo en forskel, der er nødvendig, fordi Grønland på nuværende tidspunkt ikke har de fornødne kompetencer til at gøre sådan et tilbud obligatorisk. Og derfor er det for mig at se et vigtigt skridt. Det er et vigtigt skridt i den rigtige retning, og jeg håber i høj grad, at ordføreren kommer til at stemme positivt for det ved tredjebehandling.

Kl. 10:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er en kort bemærkning fra fru Aaja Chemnitz Larsen. Værsgo.
Kl. 10:13

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Mange tak. Det er jo et grønlandsk ansvar, når vi snakker om socialområdet, og vi har også en debat på fredag, som netop handler om det samme. Vi må erkende, at der er en række udfordringer på socialområdet i Grønland. Der er en række ting, vi stadig væk skal have taget fat i. Jeg ved også, at socialrådgiverforeningen NIISIP har været ude og kritisere de forhold, som der er. Men jeg synes, det er ærgerligt, at man fralægger sig ansvaret fra den danske regerings side i forhold til netop at lytte til det, som Inatsisartut har nævnt. Det er jo et bredt flertal i Inatsisartut, som har ønsket, at man udvider muligheden for at sikre børnesagkyndig rådgivning. Det kunne jeg godt tænke mig at få ministerens reaktion på.

Kl. 10:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 10:14

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Jeg mener i høj grad, at vi lytter, og det er jo netop også derfor, vi står med hele den her lovbehandling nu og hele det kæmpe forarbejde, der selvfølgelig går forud for, at vi overhovedet nu i dag står ved andenbehandlingen af et enormt vigtigt lovforslag. Det er for, at lige præcis de ting kan ske.

Når nu den familieretlige lovgivning bliver ajourført, er det jo afgørende vigtigt, at vi netop får skabt mulighed for, at man kan tilbyde den her børnesagkyndige rådgivning. Og jeg hører ordføreren i retning af, at man ønsker den store, komplette model, men jeg anmoder også bare om, at ordføreren erkender, at vilkårene i Grønland på nuværende tidspunkt er sådan, at de fornødne kompetencer, til at man kan gøre det her til et obligatorisk tilbud, ikke er der. Derfor er det i min optik ikke rimeligt at kalde det et obligatorisk tilbud, hvis virkeligheden er, at det ikke er det, der sker i første omgang. Det er derfor, jeg i høj grad håber på, at ordføreren ser det her som det vigtige og det rigtige skridt.

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Fru Aaja Chemnitz Larsen, værsgo.

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Nu er det sådan, at vi har en lille håndfuld kredsretter i Grønland, kan man sige, som kunne være med til at løfte den her opgave. Og der var jo netop en mulighed for, at man kunne ansætte børnesagkyndige rådgivere i de her retter for at være med til at sikre, at der sker en hurtig løsning af det her, i stedet for at man skal igennem en lang række konflikter og at konflikterne i virkeligheden bliver eskaleret undervejs. Det ville jo være til gavn for børnefamilierne i Grønland. Er det noget, som regeringen har overvejet?

Kl. 10:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren, værsgo.

Kl. 10:15

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Hvor medarbejderne udfører deres daglige arbejde, og hvordan ansættelsesvilkårene osv. er, er for mig at se et anliggende for det grønlandske selvstyre. Derfor er jeg stadig væk søgende efter et svar på, hvorfor man ved en andenbehandling ikke tilkendegiver, om man har tænkt sig at støtte hele det her store lovkompleks eller man ikke har tænkt sig at støtte. Det er det, en andenbehandling også handler om.

Jeg mener, det er afgørende vigtigt, at vi nu får taget det vigtige skridt at få tilbudt børnesagkyndig rådgivning, når der er uenighed, og at man gør det på en måde, der er fornuftig i forhold til lokale forhold.

Kl. 10:15

Kl. 10:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Det er der ikke. Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 2. behandling af lovforslag nr. L 63:**Forslag til lov om ændring af lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Bedre rammer for skoletilbud på 27 småøer).**

Af ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby).

(Fremsættelse 19.11.2015. 1. behandling 08.12.2015. Betænkning 12.01.2016).

Kl. 10:16

Forhandling**Formanden (Pia Kjærsgaard):**

Er der nogen, der ønsker at udtale sig? Værsgo, hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Da vi førstebehandlede lovforslaget om bedre rammer for skoletilbud på de 27 småøer, gav jeg udtryk for, at vi i Enhedslisten var og er helt enige i intentionen med forslaget. Vi har sympati

for målsætningen om at bevare skolerne på de små øer. Men jeg sagde samtidig, at vi var bekymrede for, at forslaget reelt skaber en risiko for, at man faktisk fremmer en afvikling af skolerne på øerne.

Det er ikke en bekymring, vi står helt alene med. Vi deler den bl.a. med Sammenslutningen af Danske Småøer, som i sit hørings svar har advaret om, at konsekvensen af lovforslaget kan blive, at flere kommuner lukker de nuværende folkeskoler på øerne ned. Det frygter de, fordi kommunerne med de nye regler for at drive private skoler på øerne vil kunne skubbe ansvaret for en skolelukning over på forældrene selv, for nu vil forældrene jo selv kunne tage et initiativ til at bevare en skole på øen ved at få dannet en friskole eller en filial af en friskole, hvis det virkelig er så vigtigt at have skoletilbud på øerne.

Jeg har hørt i den debat, der har været undervejs, at en naturlig indvending mod det synspunkt kunne være, at man selvfølgelig slet ikke kunne forestille sig, at der var kommuner, der kunne finde på at spekulere i forældrenes reaktioner på den måde, men jeg tror, det vil vise sig meget hurtigt, at det kan være en indvending, der ikke holder, når kommunerne i de kommende år bliver sat under et yderligere økonomisk pres.

Forslagets bestemmelse om, at kommunerne skal indbetale et større beløb til staten for elever på friskoler på øerne end for friskoleelever i øvrigt, fjerner nemlig ikke den økonomiske gevinst, der vil være for kommunerne ved at nedlægge folkeskoler på øerne. Det gør den ikke, fordi de faktiske omkostninger ved den nuværende drift af folkeskoler langt overstiger det beløb, som kommunerne efter det her lovforslag vil skulle betale til staten for en tilsvarende drift af en privat skole.

Der vil dermed være et klart økonomisk incitament til at lukke folkeskoler, og der vil samtidig være en betydelig risiko for, at der i praksis ikke vil være en friskole, der står klar til at overtage skoletilbuddet, hvis man lukker en folkeskole. For det er naturligvis sådan, at det, der er dyrt for kommunen, det, der gør det dyrt at drive en folkeskole, ja, det er naturligvis de samme faktorer, som vil gøre det dyrt for en friskole at oprette en filial på den pågældende ø.

Jeg tror derfor, det vil vise sig, at vi har ret i vores bekymring, hvis regeringens forslag vedtages uændret, nemlig at den intention, der har været, vil blive ramt af sin modsætning, altså at der ikke vil blive bedre, men dårligere rammer for at drive skoler på øerne. Det vil i sagens natur, som det også blev drøftet under førstebehandlingen, føre til, at man vil have vanskeligt ved både at fastholde og tiltrække børnefamilier til de små øer.

Jeg bebudede ved førstebehandlingen, at vi ville tage initiativ til at stille et ændringsforslag til lovforslaget. Vi har i Enhedslisten haft drøftelser med flere andre partier, og jeg glæder mig over, at vi sammen med Dansk Folkeparti og med SF har kunnet formulere et fælles ændringsforslag, som betyder, at der gives et særligt tilskud til de kommuner, som driver skoler på de små øer, og som betyder, at vi ved en anvendelse af 3-4 mio. kr. om året kan skabe en sikkerhed eller i hvert fald en meget stor sandsynlighed for, at man fjerner det økonomiske incitament til at lukke de små skoler.

Jeg kan se, at partierne i øvrigt, ud over de tre nævnte partier, har tilsluttet sig regeringens forslag i den betænkning, der er lavet. Så jeg vil opfordre til, at man endnu en gang overvejer sagen. Jeg tror, at man vil sande, at stemmer man for regeringens forslag uden ændring i forhold til at skabe bedre rammer for at drive skoler på de små øer, risikerer man, at resultatet bliver, at der på nogle af øerne slet ingen skole er, og det vil være en rigtig trist udgang på et forslag, som egentlig havde en god intention.

Kl. 10:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig? Værsgo, ministeren.

Kl. 10:21

Kl. 10:25

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby):

Tak. Det er blot en kort opfølgende kommentar til det, Enhedslistens ordfører sagde. For det er jo lidt at skabe en falsk præmis, når man står heroppe og indikerer, at det her lovforslag vil betyde lukning af skoler på småøerne, når det, vi har set i en årrække, faktisk er, at der er en række skoletilbud, der er lukket – nogle steder, fordi børnetallet er blevet så lille, at der simpelt hen ikke har været det grundlag længere; nogle steder, fordi man måske i kommunerne har vejet forhold op imod hinanden, faglighed, stabilitet, økonomi, andre ting, som der jo ligger i, at man kan træffe kommunale beslutninger.

Derfor er det jo ikke korrekt, som Enhedslistens ordfører siger, at hvis man vedtager det her forslag, vil der ske en lukning af skoler. Der er sket en lukning over de senere år. Det, det her forslag muliggør, er, at man så bl.a. helt konkret på Fejø, hvor skolen er blevet lukket, vil kunne oprette en filial af en privatskole, så man kan sikre et skoletilbud på øen. Det synes jeg er ærgerligt at man vil spænde ben for.

Jeg synes også, det er lidt ærgerligt, at man ikke anerkender, at der sådan set med det her forslag i høj grad er blevet arbejdet for at minimere de økonomiske muligheder for spekulation – eller hvad man nu vil kalde det – der kan være ved netop at sige, at kommunen skal betale det fulde tilskud. Som det er i dag, kan man i princippet spare 100 pct. fra kommunal side, hvis man nedlægger en skole, fordi der ikke er mulighed for, at der kan oprettes noget nyt.

Det vil der kunne fremover, og jeg synes egentlig, det er ærgerligt, at der er nogle partier, der så ikke vil være med til helt konkret og lavpraktisk at hjælpe de små øer, der har bedt om, at Folketinget ville handle, agere, ændre loven, så man kunne oprette et skoletilbud på bl.a. Fejø.

Noget andet, vi så tager hånd om med det her lovforslag, er f.eks. skoletilbuddet på Fur, hvor der er en bekymring for, at børnetallet kan falde over de kommende år, og at man derfor kan komme i bekneb i forhold til friskoleloven for at kunne opretholde det eksisterende friskoletilbud på Fur. Der har vi – og jeg har lyttet til det, Folketingets partier har sagt – fundet, synes jeg, en rigtig god ordning for de eksisterende frie skoler på de små øer, sådan at de også kan fortsætte, på trods af at børnetallet kan svinge lidt fra år til år, som vi ved.

Så jeg synes egentlig, at det her lovforslag i høj grad er udtryk for, at Folketingets partier har lyttet til de ønsker, der har været – fra småøerne, fra forældrekrede – om, om man ikke kunne skabe nogle bedre forhold. Og det kunne jeg da egentlig godt have håbet på at også Enhedslisten og SF ville have bakket fuldt og helt op om.

Kl. 10:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er en kort bemærkning fra hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:24

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg skal ikke klandre regeringen for enhver skolelukning, der sker på de små øer. Der var ti skoler tilbage i 2012 OG 2013, og der er otte skoler i dag. Det vil være vanskeligt at kritisere ministeren for det, så det er ikke mit ærinde.

Jeg vil også lige understrege, at vi jo har tilkendegivet, at vi faktisk kan støtte regeringens forslag, også med hensyn til skolen på Fur, hvis vi vel at mærke får vores ændringsforslag vedtaget.

Jeg vil godt bede ministeren om at bekræfte, at Sammenslutningen af Danske Småøer har givet udtryk for lige præcis det synspunkt, jeg refererede til på talerstolen, nemlig at de frygter, at forslaget vil føre til lukning af folkeskoler. Kan ministeren bekræfte det?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren, værsgo.

Kl. 10:25

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby):

Jamen jeg tror sådan set, at alle Folketingets partier har lyttet til de bekymringer, der er. For der er en bred erkendelse af, at et skoletilbud på en småø nogle steder er uforholdsmæssigt meget dyrere, end det er at drive en folkeskole andre steder. Og det giver nogle udfordringer, selv med de ændringsforslag, der ligger.

Men det handler jo ikke kun om det. Det handler også om, hvilke faglige overvejelser de gør sig ude i en kommune, i forhold til hvor længe man skal opretholde et skoletilbud. Og der tror jeg ikke altid vi skal gøre os til overdommere på kun ét parameter, men at vi også skal respektere, at de lokalt ofte har en bedre føling med, om det så også er et skoletilbud, som har den kvalitet, som et skoletilbud skal have, i forhold til børn og unge. Det er min opfattelse, at det har spillet en lige så stor rolle de steder, hvor man har valgt at træffe den svære beslutning, det har været at lukke et skoletilbud på de små øer. Så jeg synes, det er forkert udelukkende at reducere det til en økonomisk diskussion.

Men man kan sige, at som det er i dag, er der en 100 pct. hjemtagning af gevinsten – hvis vi skal tale sådan i rene økonomiske termer – hvis en kommune lukker en skole. Og der giver vi nu både forældrene på øen og en forældrekræds muligheden for at kunne have nogle flere redskaber i skuffen i forhold til at kunne oprette og selv tage initiativ til at oprette et skoletilbud. Det gælder bl.a. på Fejø, hvor de jo helt konkret har ønsket om at lave en filial af en skole på fastlandet. Og jeg synes ikke, at vi som Folketing skal spænde ben for, at man lokalt kan finde nogle gode holdbare løsninger.

Kl. 10:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Sølvhøj, værsgo.

Kl. 10:26

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg vil godt understrege igen, at vi helt anerkender den intention, der har været i regeringens forslag. Det er også derfor, at vi har tilkendegivet, at vi gerne stemmer for det, hvis man imødekommer den bekymring, der er på de små øer.

Derfor vil jeg, når ministeren siger, at hun er ked af, at Enhedslisten og de to andre partier, der er medforslagsstillere, ikke ønsker at hjælpe de små øer, spørge: Kan vi ikke godt sige, at hvis man ønsker at hjælpe de små øer, er det naturligt at imødekomme de synspunkter, der er i Sammenslutningen af Danske Småøer, altså imødekomme dem, når de siger, at hvis man gennemfører regeringens forslag uændret, er der en meget stor risiko for, at man lukker folkeskoler?

Kunne man sige, at en hjælp til de små øer jo ville gives bedst ved at imødekomme dem i forhold til de ønsker, de har?

Kl. 10:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren, værsgo.

Kl. 10:27

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby):

Jeg må jo sige, at der er en forskel. Det fremgår også af betænkningen. Dansk Folkeparti peger i betænkningen på, at man godt kunne tænke sig, at der var et ekstra tilskud. Det er klart, at sådan noget skal finansieres, men såfremt det ekstra tilskud ikke bliver til noget,

vil man fortsat støtte forslaget, fordi man kan se, at der er en lang række fordele i forslaget – både når det helt konkret handler om at sikre, at der kan være et skoletilbud på Fejø, og når det helt konkret handler om at sikre, at der fortsat kan være gode rammer for et skoletilbud på Fur.

Det jo nok dér, forskellen er. Den ligger i, at man altid vil have alting i stedet for at kigge på, om man egentlig ikke netop kan sikre nogle gode forhold, også selv om Enhedslisten kunne have tænkt sig at gå videre. Der synes jeg det er ærgerligt at Enhedslisten vælger at tage den tilgang, at man så ikke vil være med til at støtte et skoletilbud på Fejø og støtte gode rammer for den frie skole på Fur, hvis man ikke hundrede procent kan få det igennem, som lige præcis har været Enhedslistens ønske.

Kl. 10:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Søren Søndergaard for en kort bemærkning. Er det en fejl? Er det også en fejl, at hr. Henning Hyllested ønsker ordet? Nej, det er rigtigt. Værsgo.

Kl. 10:28

Henning Hyllested (EL):

Ja, den er god nok. Det er jo rigtigt, at der selvfølgelig er en række objektive faktorer, der gør, at der bliver lukket skoler. Det er ikke bare på de små øer, men det er da i høj grad på de små øer, herunder ikke mindst på grund af det faldende børnetal. Men det er vel også rigtigt, at lovforslaget åbner en mulighed for, at forældrene kan satse på friskoler, hvorimod Enhedslisten, SF og Dansk Folkepartis ændringsforslag i højere grad satser på at give et økonomisk incitament til at opretholde folkeskoletilbuddet.

Der ligger rent faktisk en henvendelse fra friskoleforeningen, eller hvad den nu hedder, som jo gør opmærksom på, at de ikke er interesseret i at komme ind og erstatte folkeskoletilbuddet. Friskoler er jo skoler, i hvert fald oprindeligt, der bliver oprettet på baggrund af et særligt grundlag at drive dem på – ideologisk, religiøst, eller hvad det nu kan være – og ikke for at gå ind og erstatte folkeskoletilbuddet. Det er vel det, vi trods alt skal satse på at kommunerne forsøger at opretholde.

Kl. 10:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 10:29

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby):

Vi skal da i høj grad satse på, at kommunerne ikke bare opretholder et skoletilbud, men sikrer, at der er gode betingelser på de små øer i Danmark. Det har jeg sådan set oplevet af alle Folketingets partier har været meget optaget af. Det er sådan set også noget af det, der er grundlaget for, at det, i stedet for at det er den almindelige nøgle for, hvad en kommune skal betale til en fri skole, er en helt anden nøgle, vi har nu her, så kommunen i modsætning til landsgennemsnittet betaler 100 pct. Det er netop for at sikre, at der ikke går økonomisk spekulation i det. Jeg har egentlig ikke oplevet, at der er et eneste af Folketingets partier, der ikke er interesseret i, at vi skal holde liv i ikke bare landdistrikterne, men også de små øer.

Det, det her forslag helt konkret går ind og gør, er at muliggøre, at de f.eks. på Fejø, hvor den kommunale skole er lukket, kan oprette en filial af en fri skole. Skal vi spænde ben for det? Det synes jeg ikke at vi skal. Og jeg synes, det er ærgerligt, at Enhedslisten ikke vil stemme for lovforslaget. Det går også helt konkret ind og sikrer bedre forhold for de eksisterende frie skoler på småøerne, og det betyder utrolig meget for den friskole, der ligger på Fur, at de ikke risikerer at komme under det kritiske elevtal, fordi en familie flytter fra

øen, eller fordi der kan være en enkel årgang, hvor elevtallet er faldende, men får en undtagelse fra de generelle regler. Det synes jeg egentlig er en god løsning på nogle helt praktiske problemer ude på nogle af vores småøer.

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:31

Henning Hyllested (EL):

Enhedslisten har intet imod, at der er gode skoletilbud, men det er ikke ligeegyldigt, hvad det er for nogle skoletilbud. Er ministeren ikke enig i, at kommunerne så vidt muligt bør og også skal gives økonomiske incitamenter til at opretholde et godt folkeskoletilbud? Det er jo det almene skoletilbud, kan man sige, vi tilbyder i det her samfund. Det skal vel også tilbydes beboerne på de små øer, frem for at man skal satse på, at det bliver et privatiseret foretagende i form af friskoler eller filialer af friskoler. Det er i virkeligheden det, det handler om, og jeg synes, det er lidt mærkeligt, at vi har en minister, der ikke satser på folkeskoletilbuddet, som burde være det kommunale tilbud.

Kl. 10:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren, værsgo.

Kl. 10:31

Ministeren for børn, undervisning og ligestilling (Ellen Trane Nørby):

Jeg ved godt, at det er Enhedslistens yndlingsdisciplin at tillægge andre partier synspunkter, de aldrig har haft. Hverken regeringen eller andre partier har jeg hørt, og det er hverken under førstebehandlingen eller udvalgsbehandlingen, fremføre det synspunkt, at det ikke handler om at sikre gode vilkår for de kommunale skoler på de små øer. Det tror jeg vi alle sammen er enige om.

Det, vi imidlertid har set over en årrække, er, at der er en række kommunale tilbud ude på småøerne, der af forskellige årsager er lukket. Og hvis man ikke tager initiativ til at kunne sikre bl.a. gode vilkår for den frie skole på Fur og bl.a. mulighed for, at de kan opretholde en anden type skoletilbud på Fejø, og hvis man ikke går ind med et lovforslag og sikrer, at der ikke bare er en fuld økonomisk gevinst, men at der faktisk er, såfremt der så er forældre, der tager sagen i egen hånd, en 100 pct. betaling fra kommunerne, så tror jeg egentlig bare, at den udvikling, vi har set over de senere år, vil fortsætte.

Nu synes jeg faktisk, at flertallet af partierne i Folketinget nuanceret går ind og kigger på, hvordan vi helt konkret kan være med til at løse nogle problemer ude på småøerne, og hvordan vi kan være med til at understøtte, at der både bliver opretholdt kommunale skoler, og at der de steder, hvor det så ikke er muligt, er nogle flere muligheder for forældrene til at kunne opretholde et skoletilbud.

Kl. 10:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Så er det hr. Nicolai Amstrup, Alternativet, der ønsker at holde en ordførertale. Værsgo.

Kl. 10:33

(Ordfører)

Nikolaj Amstrup (ALT):

Vi synes, at L 63 har været igennem en rigtig smuk udvalgsbehandling. Partierne har nærmet sig hinanden, og der er også i L 63 blevet inkorporeret hensyn til det, man kalder et økonomisk incitament til at opretholde folkeskoletilbud på øerne. Vi er ikke med i ændrings-

forslaget, og det er vi ikke af et par årsager, som jeg gerne lige vil ridse op.

For det første synes vi, at vi gerne vil kvittere for, at L 63 har været igennem en positiv udvalgsbehandling, og at der er blevet lyttet hele vejen rundt. Desuden mener vi ikke, at kommunerne i den grad skal mistænkeliggøres til alene at agere ud fra økonomiske incitamenter. Sådan som udligningen er blevet inkorporeret i forslaget, L 63, er det økonomiske incitament til at nedlægge en folkeskole på en ø blevet langt mindre. Der mener vi også, at kommunerne generelt – er vi sikre på – ikke vil nedlægge velfungerende folkeskoletilbud på øerne.

Vi har også en bekymring i forhold til den finansiering, som er anvist i ændringsforslaget, hvor de penge, der skal gå til det foreslåede ekstra tilskud, skal tages fra friskolerne. Det vil sige, at man tager pengene fra skoletilbud og giver til kommunerne, men uden egentlig sikkerhed for, at pengene går til skoler eller undervisning.

Kl. 10:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Hr. Henning Hyllested, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:35

Henning Hyllested (EL):

Er hr. Nicolaj Amstrup opmærksom på det, som hr. Jakob Sølvhøj gjorde opmærksom på i Enhedslistens ordførertale, nemlig at man formentlig kan forvente – og jeg tror ikke, man behøver at kigge i glaskuglen, for jeg tror, der er en almindelig forventning om det – at kommunerne kommer under et voldsomt forøget økonomisk pres, selv om de allerede er under pres?

Man kan selvfølgelig godt have den opfattelse, at kommunerne har de bedste hensigter, og det tror vi sådan set også på i Enhedslisten, men en økonomisk virkelighed, hvor de er under voldsomt pres, tilsiger vel, at de så selvfølgelig også begynder at finde økonomiske løsninger på problemerne. Det er sådan set det, virkeligheden har vist indtil nu. Og hvis det økonomiske pres opretholdes og forstærkes i de kommende år, kan man vel også forvente, at de gode hensigter fra kommunernes side ikke helt kan opfyldes på grund af den økonomiske virkelighed.

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:36

Nicolaj Amstrup (ALT):

Naturligvis er vi opmærksomme på, at kommunerne i de kommende år også kommer under et større økonomisk pres. Det mener vi også at der er taget hensyn til i forslaget, som det foreligger, med udligningen på de 100 pct. Så vi mener, at der er taget stilling til det her i forslaget, og at man har nået et kompromis, som tager hensyn til de folkeskoletilbud, der er på øerne.

Kl. 10:36

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:36

Henning Hyllested (EL):

Det handler selvfølgelig også om, hvad det er for et skoletilbud, man tilbyder. Og der er ingen tvivl om, at der i dag er rigtig mange gode friskoler, som har gode tilbud. Men er hr. Nicolaj Amstrup enig i, at det et eller andet sted er en forpligtelse for en kommune at stille et folkeskoletilbud til rådighed, at det har førsteprioritet, og at det ændringsforslag, som nu ligger, fra Enhedslisten, SF og Dansk Folke-

parti, jo trods alt tager sigte på at give et yderligere tilskud til, at kommunerne så også vælger, så langt som det overhovedet er muligt, at tilbyde et folkeskoletilbud?

Kl. 10:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Nicolaj Amstrup, værsgo.

Kl. 10:37

Nicolaj Amstrup (ALT):

Jeg kan godt se intentionen i forslaget, og det kvitterer jeg også for. Vi ønsker også, at kommunerne skal udbyde nogle fornuftige folkeskoletilbud, også på øerne. Det er vi sikre på at de gør i den udstrækning, det kan lade sig gøre, og vi tror ikke, at kommunerne med den ændring i det økonomiske incitament, der allerede ligger i L 63, vil nedlægge velfungerende folkeskoletilbud på øerne.

Kl. 10:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jakob Sølvhøj, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:38

Jakob Sølvhøj (EL):

Jeg vil godt bede hr. Nicolaj Amstrup om en vurdering af, hvordan kommunerne håndterer skoleudgifter i øjeblikket. Når der nu på flere af de her øer er en skoleudgift i dag på vel lige omegnen af par millioner kroner og man fremover vil kunne klare skoledriften ved at give en 700.000-800.000 kr. i stedet for et tilskud fra staten, tror hr. Nicolaj Amstrup så, at en kommune, der virkelig er ude for at finde den sidste krone, ikke vil være fristet til at hente en millionbesparelse ved at lukke en folkeskole og dermed sige til forældrene, at de så har ansvaret for at drive skolevirksomheden videre gennem en filial af en friskole, hvis de synes, det er så vigtigt?

Kl. 10:38

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Amstrup.

Kl. 10:38

Nicolaj Amstrup (ALT):

Vi mener som udgangspunkt ikke, at kommunerne er interesserede i at lukke de her skoletilbud. Hvis det er et velfungerende skoletilbud, er vi sikre på, at kommunerne vil opretholde det. Vi tror heller ikke, at det er rene økonomiske incitamenter, der driver en kommune til at lukke et folkeskoletilbud. Vi synes, at der allerede i forslag L 63 er så mange positive tiltag, og at der er blevet lyttet så meget til partierne bredt, at vi kan støtte det forslag rent uden ændringsforslaget.

Kl. 10:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Jakob Sølvhøj.

Kl. 10:39

Jakob Sølvhøj (EL):

Vi har i vores vurdering af sagen lyttet meget til Sammenslutningen af Danske Småøer. Det ligger os faktisk på sinde, at skolen på Fur kan drives videre som friskole. Det har vi intet imod, men vi synes, det er skidt, hvis det sker på bekostning af skoletilbud på andre øer, og det er sådan set derfor, at vi har den tilgang til det, at kan man sikre de andre øer, så stemmer vi gerne for det samlede forslag.

Men det, jeg godt vil høre hr. Nicolaj Amstrup om, er: Hvad er det, der gør, at Alternativet ikke deler den bekymring, der er i Sammenslutningen af Danske Småøer? Det var dog nærliggende at lytte til lige præcis dem, som bor på de øer, der har skoletilbuddene.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, hr. Amstrup.

Kl. 10:40

velse af lov om auktion over tilladelser til 3. generations mobilnet).

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

Kl. 10:40

(Fremsættelse 16.12.2015).

Kl. 10:42

Nikolaj Amstrup (ALT):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Jakob Sølvhøj i, at vi naturligvis skal lytte både til Sammenslutningen af Danske Småøer og til resten af høringssvarene. Det mener vi også at vi har gjort. Derfor synes vi jo også, det er ærgerligt, hvis Enhedslisten ikke ønsker at støtte L 63, som det foreligger, da vi mener, at L 63 i sig selv skaber så mange positive muligheder for skoletilbud på de danske øer.

Det er dejligt, at der også i forslaget er inkorporeret et hensyn til Fur. Det er en af de positive ting i udvalgsarbejdet, som vi mener at man bør kvittere for, og man bør derfor stemme for L 63, som det foreligger.

Kl. 10:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Er der flere, der ønsker at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 10:41

Afstemning

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der stemmes om ændringsforslag nr. 2 af et mindretal (DF, EL og SF), og der kan stemmes.

Afstemningen slutter.

For stemte 36 (DF, EL og SF), imod stemte 71 (S, V, LA, ALT, RV og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Herefter er ændringsforslag nr. 1, stillet og tiltrådt af det samme mindretal, bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af lov om radiofrekvenser og om ophævelse af lov om auktion over tilladelser til 3. generations mobilnet. (Ændring af auktions- og udbudsbestemmelser og ophæ-

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Det er først fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:43

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

I Danmark er vi jo på mange områder førende inden for digital kommunikation. Uanset alder har langt de fleste af os skiftet den stationære telefon ud med mobiltelefonen, og både borgere, virksomheder og det offentlige bliver flittigere og flittigere brugere af mobile tjenester. Radiofrekvenser, der er en knap ressource, skal vi passe på at få udnyttet bedst muligt. Det er afgørende, for at vi får en succesfuld anvendelse af digitale løsninger, at vores mobilnet har den nødvendige kapacitet, og det kræver, at frekvensnettet udnyttes ordentligt og effektivt til gavn for samfundet.

Det centrale i det forslag, som vi behandler nu, er, at det giver mulighed for at stille brugskrav, når der er auktion over frekvenser. Det er afgørende, at vi får udviklet vores digitale infrastruktur, og derfor vil vi være helt sikre på, at frekvenserne også bliver brugt efter hensigten. Med et brugskrav sikrer man på samme tid, at selskaber ikke kan opkøbe frekvenser med det formål at holde konkurrenter ude af markedet. Det er med til at sikre, at de frekvenser, der auktioneres, bliver udnyttet bedst muligt.

Med lovforslaget ophæver man også lov om auktion over tilladelser til tredje generations mobilnet, fordi det simpelt hen ikke længere er aktuelt. Herudover indebærer forslaget også, at de gældende regler, der giver mulighed for at udelukke en aktør fra en auktion eller et udbud, ikke kan omgås. Det kan være aktuelt i tilfælde, hvor et selskab, der har været udelukket fra en auktion, bagefter får tilladelser fra en stråmand eller et andet selskab, der har deltaget i den pågældende auktion.

Grundlæggende skal lovforslaget sikre en sund konkurrence og en effektiv udnyttelse af radiofrekvenserne til samfundets bedste. Hos Socialdemokraterne er vi optaget af, at der er en god dækning i hele landet, og forslaget er med til at skabe bedre rammer for udbud af frekvenser og dermed bedre muligheder for at få alle med. Derfor kan Socialdemokraterne støtte forslaget. Og jeg skal meddele, at SF ligeledes støtter forslaget.

Kl. 10:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Claus Kvist Hansen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Claus Kvist Hansen (DF):

Tak for det. Det primære formål med nærværende lovforslag er at sikre en effektiv og faktisk frekvensudnyttelse til gavn for udbygningen af den digitale infrastruktur. Herved skal det bl.a. undgås, at frekvenstilladelser opkøbes for at holde konkurrenterne ude af markedet.

Med lovforslaget foreslås det endvidere bl.a. at ophæve enkelte udtidssvarende bestemmelser vedrørende auktion og offentligt udbud

i lov om radiofrekvenser. Den digitale udvikling med stigende brug af mobile tjenester og behovet for stadig større datamængder m.v. forstærker behovet for, at radiofrekvenser, der er en knap ressource, anvendes effektivt, idet de er en afgørende forudsætning for borgerne, virksomhedernes og det offentliges anvendelse af digitale løsninger.

Dansk Folkeparti ser derfor med positive øjne på dette lovforslag.
Kl. 10:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen, Venstre. Værsgo.
Kl. 10:47

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg tror, at alle, der følger med i udviklingen på teleområdet, på bredbåndsområdet, jo løbende må revurdere deres opfattelse af, hvor hurtigt tingene går. Teknologien udvikler sig i en rasende fart, og heldigvis for det, for det betyder, at vi som forbrugere og vi som samfund kan gøre brug af endnu flere digitale tjenester, og at vi oplever, at konkurrencen om at levere bredbåndsforbindelser og mobilforbindelser til borgerne styrkes.

Det er klart, at når vi har at gøre med en knap ressource, som frekvenser jo er, kan vi ikke bare sådan lade alle sende alt muligt ud overalt, for det har det så med at påvirke andre signaler. Så derfor er det temmelig reguleret, hvilke frekvenser der kan anvendes. Men det er altså sådan, at vi har et godt princip herhjemme om, at når der er ledige frekvenser, jamen så kan de virksomheder, der er interesserede, melde ind og sige, at her ligger der en ledig frekvens, som de godt kunne tænke sig at anvende til et eller andet formål.

Vi blander os jo som udgangspunkt ikke i, hvilket formål det er. Vi overlader til markedet og til iværksætterne og til den innovation, der er, at finde ud af, hvad markedet, dem med fingeren på pulsen, vurderer den pågældende frekvens bedst kan anvendes til. Derfor får man som udgangspunkt, hvis ikke der er flere, der melder sig på banen, sin frekvens til stort set ingen penge. Man skal selvfølgelig betale nogle løbende frekvensafgifter. Men når der er knaphed, eller hvor der er flere, der byder ind, holder vi auktioner ud fra den betragtning, at det er den bedste måde at få fordelt ressourcen på, i stedet for at vi skal sidde og vurdere meget detaljeret, hvad der er det bedste. Vi stiller som oftest på det her område nogle dækningskrav. Dem, der er villige til at honorere de politisk fastsatte krav, må så byde, og den, der byder højest, vinder.

Men der er selvfølgelig en problemstilling, hvis man bare kan have frekvenstilladelser hjem og lægge dem i skrivebordsskuffen i en virksomhed. Nu har jeg rundet tiåret som teleordfører og kan huske fra tidligere, at vi årligt sad og kiggede på det frekvenspolitiske rammemandat. Og der var det i al beskedenhed undertegnede, der foreslog, at vi altså blev nødt til at få sådan en antihamstringsbestemmelse, som skulle forhindre, at eksisterende aktører, hver gang der var en ledig frekvens, bare søgte den og lagde den i skuffen og dermed forhindrede konkurrence og nye aktører i at melde sig på banen og nye tanker om, hvordan det pågældende frekvensområde kunne anvendes.

Det er så det, vi endnu mere håndfast lovfæster nu, og når man selv har foreslået det, skulle man være et skarn, hvis ikke man var rigtig glad for, at det så også er indeholdt i det lovforslag, vi nu behandler.

På samme måde har vi også for at fremme konkurrencen sikret os, at når der er flere, der melder sig som interesserede i bestemte frekvenser, kan der af hensyn til konkurrencen på markedet være aktører, som vi siger at vi holder ude fra den pågældende auktion for at sikre, at konkurrencen styrkes bedst muligt. Og som det allerede er sagt her fra talerstolen af Socialdemokratiets ordfører, nytter det jo ikke noget, at den pågældende, der er udelukket, så via en stråmand

eller på anden vis alligevel kan få adgang til de frekvenser, som vi ud fra et konkurrencemæssigt hensyn har sagt de er udelukket fra at byde på.

Endelig ophæver vi med lovforslaget den lov, der, som det også er nævnt, tidligere regulerede tredjegenérationsområdet, fordi det nu reguleres inden for den generelle rammelov, og derfor skal vi ikke have specifik lovgivning på det område.

Grundlæggende er det et rigtig godt forslag, der har til formål at sikre konkurrencen på telemarkedet, og det har vi al mulig grund til at understøtte, for mulighederne er enorme, teknologien udvikler sig hurtigt, og vi skal selvfølgelig sørge for at stille de optimale rammer til rådighed, så der fuldt ud er mulighed for at udnytte de potentialer, der er, til gavn for os som samfund, men så sandelig også til gavn for forbrugerne.

Kl. 10:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 10:51

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Også Enhedslisten støtter, at der kommer et brugskrav. Jeg har så kigget lidt i lovforslaget her og tænkt over, hvorfor det ikke er mere omfattende, for det er fint nok, at man stiller nogle krav om, at der i forbindelse med udbud skal være et brugskrav, men for forbrugeren er det allervigtigste jo, at der er mobildækning over hele Danmark. Der kunne man godt i det her lovforslag have taget med, om der ikke skulle nogle opstramninger til for at komme frem til, at der var nogle højere dækningskrav.

Hvis ikke det her lovforslag bliver ændret, må man bare konstatere, at så er det jo ministerens fulde ansvar, hvad det er for et niveau af dækningskrav, der er, for det er jo med i den nuværende lovgivning. Det er der, jeg undrer mig lidt over, at man ikke, når nu man ændrer på loven, tager med, om ikke der er nogen dækningskrav, som skulle justeres op.

Den virkelighed, vi har ude i Danmark, er jo, at der er nogle yderområder, hvor man bedst kan tale i mobiltelefon udendørs – det er altså ikke så rart lige i øjeblikket. Der kan også være nogle steder, hvor der simpelt hen ikke er mobildækning, og hvor det er med til at skabe en utryghed, at man f.eks. ikke kan ringe efter hjælp, hvis man har behov for det. Der er et erhvervsliv, som fungerer dårligere, hvis ikke der er en ordentlig mobildækning.

Jeg synes jo, at når man ligesom må konstatere, at den gældende lovgivning ikke er nok til at sikre en ordentlig mobildækning i hele Danmark, så burde det da give anledning til, at der blev strammet op, og derfor er jeg lidt skuffet over, at lovforslaget ikke er mere omfattende.

Vi er for, at der kommer det her brugskrav til dem, der får licenserne, men man må altså bare konstatere, at der ude i kommunerne – i virkeligheden – er steder, hvor noget så basalt som en mobildækning ikke er til stede, hvilket giver en utryghed for borgere, f.eks. i Syddjurs Kommune, når de ikke er sikre på, at de, hvis de er uden for deres dør, kan ringe efter en ambulance, hvis de har behov for det, men at de skal ind i et hjem, hvor der er en fastnettelefon, for at de kan have en forbindelse til omverdenen.

Det er så der, ministeren med den nuværende lovgivning har det fulde ansvar. Det er jo så en ny minister, der har ansvaret her. Det burde også give anledning til, at man kunne se med friske øjne på sagen og måske se, at der er behov for at stramme yderligere op.

Så jeg håber, at lovbehandlingen af det her lovforslag kan være med til at folde ud, om der ikke i højere grad er brug for, at vi kigger på det dækningskrav, der kunne være i forbindelse med tildeling af licenser.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 10:54

det, men at det er svært at skrive ind som gældende for samtlige frekvenser, da der er nogle, hvor det teknisk ikke er særlig logisk gøre det. Men det politiske ønske er vi fuldstændig enige om, og vi leverer på det – og det skal vi.

Kl. 10:57

Kl. 10:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ordføreren.

Kl. 10:57

Torsten Schack Pedersen (V):

Det er sådan set ikke, fordi vi er uenige i, at der skal stilles dækningskrav for nogle af de frekvenser, der er særlig velegnede til det. Men jeg vil bare lige bede Enhedslistens ordfører bekræfte, at det jo også er det, vi gør herhjemme. Når der er frekvenser, der er velegnede til det, stiller vi faktisk massive dækningskrav. Jeg tror, at ved den sidste auktion, vi havde, stillede vi et dækningskrav på 99,8 pct., og jeg tror faktisk ikke – med risiko for at Detektor fanger mig i en eller anden kommafejl – at der er nogen andre lande, der har stillet så massive dækningskrav. Men det kan man bare ikke gøre i en generel lovgivning på frekvensområdet, fordi der jo – uden at det skal blive særlig teknisk – er forskel på, hvilke frekvenser det er velegnet til.

Men virkeligheden er bare – og det håber jeg at Enhedslisten vil bekræfte – at når vi sætter frekvenser på auktion, som er teknologisk velegnede til det, så stiller vi det dækningskrav. Det har vi gjort de sidste mange gange, og det er der bred politisk enighed om at vi bliver ved med. Men det er jo i udmøntningen af de enkelte tilladelser, at vi gør det, og ikke generelt – for der er nogle frekvenser, som også er omfattet af lovgivningen, hvor det ville være teknologisk meget uhensigtsmæssigt at stille store dækningskrav.

Kl. 10:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 10:55

Søren Egge Rasmussen (EL):

Altså, jeg er ret sikker på, at der er områder i Norddjurs og Syddjurs, hvor de ikke ligesom føler at de er oppe på 99,8 pct.s dækning. Jeg synes, at der er noget at arbejde videre med, for det har altså en væsentlig betydning for livet, turismemulighederne og erhvervsmulighederne ude i yderområderne, at der er noget så basalt som mobildækning. Og der er det vigtigt at vi hele tiden går efter at komme op på en bedre dækning. Hvordan vi så sikrer det, synes jeg er væsentligt at få diskuteret.

Det er meget muligt, at man over tid har bevæget sig i retning af, at det er blevet bedre. Jeg hører bare, at der er nogle borgere, som ikke er tilfredse med det niveau, der er. Og derfor synes jeg, det er væsentligt at fortsætte den debat, altså for at vi kan få en bedre mobildækning i hele Danmark.

Kl. 10:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Torsten Schack Pedersen.

Kl. 10:56

Torsten Schack Pedersen (V):

Jamen så er der grundlæggende ikke nogen uenighed. Vi vil jo det samme. Vi gør det, som vi bredt politisk har været enige om. Vi stiller massive dækningskrav, men det gør vi, når den enkelte frekvens sættes på auktion og vi ser, hvilke betingelser der knytter sig til det. Og der må jeg sige at jeg ikke har erindring om, at vi har forpasset nogen chance for at stille det dækningskrav – for vi er jo fuldstændig enige om, at det er afgørende, at vi sikrer en ordentlig dækning. For man må forvente i Danmark i år 2016, at man kan bruge sin mobiltelefon overalt. Det er vi fuldstændig enige om.

Det er bare sådan – og det er bare det, jeg gerne vil have en anerkendelse af fra Enhedslistens side – at det gør vi, når vi udmønter

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jamen så synes jeg da, at det i udvalgsbehandlingen kunne være interessant at dykke dybere ned i det her og prøve at få en beskrivelse af, hvorfor man ikke har en bedre mobildækning i f.eks. Syddjurs og Norddjurs Kommuner. Er der nogle særlige geografiske årsager, eller er det, fordi der er nogle dækningskrav, som man egentlig burde have sat højere? Det synes jeg kunne være væsentligt at få afdækket i en udvalgsbehandling.

Kl. 10:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den næste ordfører er fru Christina Egelund, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:57

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Tak for det. I Liberal Alliance støtter vi lovforslaget, som vi ser som en markedsbaseret sikring af en bedre udnyttelse af frekvenserne, så man undgår monopollignende tilstande ved ubrugte frekvenser. Og vi synes egentlig, at det helt generelt er et meget godt princip, at hvis man optager frekvens, skal der også gerne komme noget ud af det i den anden ende. Og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 10:58

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Poll fra Alternativet.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Alternativet ser det her forslag sådan, at der bliver ryddet op og gjort op med nogle problemer, der åbenbart har været på markedet på det her område, og derfor er vi som udgangspunkt positive over for forslaget.

Jeg kan høre, at hr. Søren Egge Rasmussen har nogle bekymringer om dækningsgraden, og dem har jeg jo også, så hvis der er mulighed for og det giver mening i det her udvalgsarbejde at kigge på, om vi kan få en større dækningsgrad i den her sammenhæng, vil vi selvfølgelig også se positivt på det fra Alternativets side.

Kl. 10:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det fru Ida Auken, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:59

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Mens Vestres ordfører har 10-årsjubilæum, er det min debut som teleordfører, og så er det jo godt, at det er et ganske overskueligt forslag, vi har med at gøre i dag, hvor man fra Energistyrelsens side får tilladelse til at stille brugskrav til frekvenser, der er blevet givet tilladelse til efter udbud eller auktion. Og det er jo lige til at overskue, at det er en god idé, at når man har fået og vundet sådan en frekvens,

skal man også bruge den, og at man ikke skal have mulighed for at opkøbe den for at holde konkurrenter ude af markedet eller overdrage den til folk, der faktisk er blevet udelukket. Så det støtter vi fra Radikale Venstres side.

Kl. 10:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er ingen ordfører for Socialistisk Folkeparti til stede, så er det fru Mette Abildgaard, Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. I Danmark twitter, googler, instagrammer og streamer vi i et stigende omfang. Vi gør det mere og mere fra vores mobiltelefoner, tablets og andre enheder, som bruger mobilnettet. Det giver derfor god mening at sikre, at de radiofrekvenser, som skal bruges til det, udnyttes bedst muligt, og det giver god mening at forebygge mulighederne for at omgå radiofrekvensloven med det formål at begrænse konkurrencen.

Forslaget indeholder, som vi ser det, tre elementer. Der er først delelementet om ophævelse af lov om auktioner over tredjegenationsmobilnet, da dette i dag administreres efter lov om radiofrekvenser. Den del kan vi naturligvis fuldt ud støtte som en konsekvensændring. Der er om end i beskedent omfang tale om regelforenkling, og det kan vi godt lide.

Derudover indeholder forslaget to andre elementer. Der gives således en hjemmel til Energistyrelsen til at fastsætte et brugskrav til tilladelser, der udstedes i forbindelse med auktion eller udbud. Det er jo sådan set fornuftigt nok, at man ønsker at sikre, at de her tilladelser ikke kommer til at ligge i en skuffe og samle støv. Jeg er ikke klar over, om det er noget stort problem i dag. Det må jeg helt ærligt sige. Det er ikke noget, jeg sådan er blevet gjort opmærksom på. Men hvis det er noget, man ønsker at gøre for blot at være på den sikre side, så er det også okay med os.

I bemærkningerne til lovforslaget kan vi se, at der opereres med brugskrav om, at der skal være pligt til at tage tilladelsen i brug i løbet af 1-4 år. Her kan vi godt have en lille frygt for, at det kan være en for kort tidshorisont, og at det kan afholde nogle fra at byde, fordi det reelt kan betyde, at en potentiel erhverver skal have foretaget en investering i noget måske dyrt teknisk udstyr, inden man overhovedet ved, om man får den her tilladelse. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ministeren, om vi ikke kan være enige om, at det ikke må være sådan, fordi det alt andet lige vil begrænse det attraktive i at få de her tilladelser. Der er også lidt et spring i det her med de 1-4 år. Vi skal nok finde en løsning på det, men jeg kunne godt tænke mig at høre, om ministeren deler bekymringen, eller om det blot er en bekymring, som jeg har, for så er der måske ikke nogen grund til det.

Med hensyn til det sidste punkt om begrænsningerne i muligheden for at overdrage tilladelser til anden aktør forstår vi godt argumenterne om at forhindre omgåelse af reglerne i forhold til de her stråmandsselskaber, men vi er igen lidt i tvivl om, hvorvidt det reelt er et stort problem i dag, netop fordi markedet er så konkurrencepræget, som det heldigvis er. Det vil vi naturligvis gerne holde fast i.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også her, at man påtænker, at ministeriets begrænsning i mulighederne for overdragelse typisk vil have en varighed på 2 år. Her foreslår teleindustrien, at man måske bør operere med maks. 2 år, fordi det vil fjerne en del af den usikkerhed, der kan risikere at opstå blandt potentielle erhververe, og som i sidste ende kan skade konkurrencen og prisen.

Så det er blot et par små, tekniske bekymringer. Jeg er sikker på, at vi sagtens kan finde hinanden under udvalgsarbejdet. Men som sagt har vi et par bekymringer i forhold til de her tidsgrænser, der er.

Og det er både i forhold til ibrugtagning, men også i forhold til overdragelse.

Kl. 11:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren.

Vi har lige konfereret heroppe. Fru Karin Gaardsted har på SF' vegne været positiv i forhold til det her forslag, forstår jeg, og det skal lige noteres. Tak.

Så er det ministeren, værsgo.

Kl. 11:04

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det, formand. Lad mig starte med at takke for ordførernes positive bemærkninger til lovforslaget og de spørgsmål, der er rejst fra Det Konservative Folkepartis side om tidsgrænser og overdragelse. Det er noget, som jeg foreslår at vi diskuterer i forbindelse med udvalgsbehandlingen, og hvis der her er nogle spørgsmål, foreslår jeg, at vi får kigget nærmere på dem i den sammenhæng.

Som det er fremgået, har lovforslaget til formål at sikre en effektiv udnyttelse af frekvenser ved bl.a. at give mulighed for at fastsætte brugskrav i frekvenstilladelser. Herudover ophæves 3G-loven, da den har opfyldt sit formål. Med forslaget lægges der altså op til, at Energistyrelsen kan fastsætte brugskrav i frekvenstilladelser, der udstedes på baggrund af en auktion eller et udbud. Brugskrav er vigtige, så vi kan sikre, at alle frekvenser bliver brugt og kommer samfundet til gode.

Herudover indføres der en hjemmel til, at der kan fastsættes vilkår i tilladelser om, at tilladelsen i en periode ikke må overdrages til de aktører, der har været udelukket i en auktion eller et udbud, for at sikre den fortsatte konkurrence på telemarkedet. Endvidere justeres auktions- og udbudsbestemmelserne, så de tilpasses den måde, auktioner og udbud holdes på i dag, og de bestemmelser, der ikke længere bruges, ophæves.

Endelig foreslås en ophævelse af lov om auktion over tilladelser til tredjegenationsmobilnet, idet 3G-tilladelserne administreres efter lov om radiofrekvenser. Loven er således ikke længere nødvendig.

Samlet set vil ændringerne, der gennemføres med lovforslaget, bidrage til, at vi opnår en mere effektiv udnyttelse af de tilladelser, som selskaberne erhverver ved auktion eller udbud, til gavn for udbygningen af den digitale infrastruktur. Det er vigtigt for borgerne, virksomhederne og det offentlige muligheder for at anvende digitale løsninger.

Jeg er glad for den interesse, der er udtrykt for lovforslaget her i Tinget i dag, og jeg ser frem til at fortsætte drøftelserne om lovforslagets enkelte elementer i Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget. Med disse bemærkninger vil jeg anmode om en velvillig behandling af lovforslaget.

Kl. 11:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Søren Egge Rasmussen har en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 11:06

Søren Egge Rasmussen (EL):

Det er jo godt, at ministeren lægger vægt på, at der er en effektiv udnyttelse af frekvenserne. Men hvis man ser det fra forbrugers side, er det sådan set resultatet, den gode dækning, der er i fokus. Jeg vil godt høre, om ministeren ikke kan se, at vi nogle steder i Danmark har det problem, at der med den nuværende udnyttelse af frekvenser altså er en række borgere, som oplever, at der ikke er tilstrækkelig mobildækning i deres område.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 11:07

ge andre love. (Opfølgning på politisk forlig om en ny og forbedret regulering af den danske vandsektor).

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

Kl. 11:07

(Fremsættelse 16.12.2015).

Kl. 11:08

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):
Jeg er helt enig med spørgeren i, at der er områder i Danmark, hvor der ikke er tilstrækkelig mobildækning. Det er noget, der arbejdes på; det er noget, der er politisk fokus på; og derfor vil det også være afgørende for regeringen, at når de her frekvenser fremover skal udbydes, skal der stilles modkrav om, at der bliver en bedre dækning. Det ligger helt klart i vores intention, og det er også det, vi har i sinde at gennemføre.

Kl. 11:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 11:07

Søren Egge Rasmussen (EL):

Jeg vil godt høre ministeren, om man har en hel afdækning af, hvilke områder i Danmark der på nuværende tidspunkt ikke har tilstrækkelig dækning af mobiltelefoni. For når man så skal arbejde videre med de her udbud, har man jo et udgangspunkt for at stille krav og finde ud, hvad man skal gå efter.

Kl. 11:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ministeren, værsgo.

Kl. 11:08

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):
Vi har et billede af, hvad det er for nogle områder, hvor mobildækningen er dårlig. Og der vil vi have særlig fokus på at sikre, at der kommer en bedre mobildækning, når vi fremadrettet skal i gang med udbud af de her frekvenser.

Kl. 11:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det, og tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 91:

Forslag til lov om ændring af lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold, lov om vandforsyning m.v., lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v. og forskelli-

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Det er hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:08

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det. Det her er jo mildest talt en lang historie. Vi har også haft et langt forløb med udarbejdelse af konkrete forslag til lovgivning oven på det forlig, som vi indgik allerede tilbage i vores regeringsperiode i april sidste år. Man kan sige, at vi nu har lavet en aftale, som handler om, at vi skal sikre effektivitet i finanssektoren, vi skal spare 1,3 mia. kr. frem mod 2020, vi skal sikre et højt niveau for miljø, service og forsyningssikkerhed, vi skal sikre mindre bureaukrati både i organiseringen af vandsektoren og i tilsynet, og vi skal sikre bedre rammer for teknologiudviklingen.

Der er ikke nogen tvivl om, at for Socialdemokraterne er det jo fire hensigter, som er ligestillede. Altså, man kan ikke sige, at de økonomiske hensyn står over miljøet eller noget andet. Vi skal passe på at lave en lovgivning, som lever op til alle fire krav.

For os socialdemokrater har det været vigtigt, at vandforsyning er noget, vi har fælles. Vores drikkevand skal ikke styres efter en logik, hvor der skal skabes størst mulig profit til nogle private aktionærer. Vores drikkevand skal beskyttes, og vi skal i fællesskab kunne stille skrappe miljøkrav og sørge for, at vi alle sammen har en sikker forsyning. Men selvfølgelig vil vi gerne have lave vandpriser. Vi mener, det er helt naturligt, at man regulerer og stiller krav om effektivitet. Det var jo også derfor, vi lavede den her aftale om at spare nogle penge og sikre en mere effektiv vandsektor, mens vi selv sad i regering.

Nogle gange – og det er derfor, jeg dvæler lidt ved det her under førstebehandlingen – har man fornemmelsen af, at nogle partier kan have et meget ensidigt fokus på det her med effektivisering. Jeg forstår godt, at de nogle steder i sektoren er lidt forundret over, at mens vi er i gang med at lave lovgivning om det, vi har vedtaget, nemlig at spare 1,3 mia. kr., har man andre steder i regeringsapparatet sat nogle institutter og analysebureauer til at regne på, hvordan der kan spares noget mere end det, vi har aftalt. Det er jo så at sige at flytte målstregen, efter at løbet er gået i gang. Det forstår jeg selvfølgelig godt at der er nogle der undrer sig lidt over, og derfor vil jeg bare sige, at vores fokus er på at effektivisere og leve op til det, som vi allerede aftalte i april. Det vil også være det, som er vejledende for vores behandling.

Jeg tror også, det vil være en fejl, hvis man fokuserer alt for ensidigt på kortsigtede besparelser. Altså, det er vigtigt, at man ikke glemmer vedligeholdelsen; det er vigtigt, at man ikke ender med at skubbe en regning foran sig eller stramme så meget, at der så at sige ikke er plads til den teknologiudvikling, som faktisk også skaber fremtidens arbejdspladser. Det er den balance, som vi har prøvet at ramme i forliget, og det er også den balance, som vi vil forfølge i lovgivningsarbejdet nu her, og som vi har forfulgt hele vejen igennem.

Det er jo sådan, at de danske leverandører, om man vil, de danske virksomheder på det her område har rigtig, rigtig meget vind i sejlene med at sælge vandteknologiske løsninger ude i verden. Det bety-

der sådan set, at der er masser af ingeniører og 3F'ere og metalarbejdere, der får job i Danmark, fordi vores virksomheder er bedst på det her område. Og en af grundene til, at de er blevet så gode, er, at de har haft mulighed for at samarbejde med nogle af de kommunale vandselskaber. Man kan sige, at det er det samarbejde og de muligheder, som vi også skal sørge for at den nye regulering understøtter og bevarer.

Det er en næsten utaknemmelig opgave at skulle gennemgå alle punkterne i sådan en lovgivning her, fordi den er så uoverskuelig, men jeg vil selvfølgelig godt lige nævne et par af de ting, som betyder mest. Altså, det er selvfølgelig vigtigt, at vi, når vi nu laver en regulering og forsøger at lave en effektivisering, gør det på totaløkonomien – altså, at vi både kigger på, hvad man har af driftsomkostninger, og hvad man har af investeringsomkostninger. For det er vigtigt, at det er den langsigtede, rigtige løsning, man vælger.

Det har også været vigtigt, når vi laver en benchmarking, at vi både siger, at der er nogle generelle krav til vandselskaberne, men også siger, at der er en individuel benchmarking, som betyder, at nogle af de selskaber, hvor der er mest at komme efter – altså nogle af dem, der måske ikke har været så langt fremme i bussen endnu – får et krav om en yderligere effektivisering, hvis der rent faktisk er mulighed for at hente pengene hjem.

Jeg synes også, det er godt, at man, når man laver sådan en regulering, sikrer, at der er flerårighed i prislofterne, sådan at vandselskaberne selv har en mulighed for at ramme målet om 4 år, men ikke hvert år skal leve op til noget bestemt, så der er mulighed for at have en fleksibilitet i de investeringer og effektiviseringer, der foretages.

Så har vi selvfølgelig også som led i det en performancebenchmarking, som man kan sige er et udtryk for, hvor godt vandselskaberne klarer sig på alt andet end lige økonomien – altså forsynings-sikkerhed, klima, sundhed, miljø. Og det er rigtig vigtigt at have en gennemsigtighed omkring det, at man har de her høje standarder. Men der står jo også i aftalen, at de her høje standarder eller den her performancebenchmarking ikke direkte er koblet til den økonomiske regulering. Der er det bare vigtigt at sige, at når vi har adskilt myndighedsudøvelsen og kommunerne måske stiller miljøkrav, skal det selvfølgelig også afspejle sig i, at man kan få en højere afregning.

Sidst, men ikke mindst synes vi, det er vigtigt, at man har fokus på det her total cost of ownership, altså at man tilskynder til det rigtige valg. Det står også i aftalen, men der er stadig væk usikkerhed i forhold til bekendtgørelser og vejledninger. Hvordan sikrer man, at folk vælger den pumpe, som har et lavt vandtab og et lavt energiforbrug, og som holder længere, så man ikke så tit skal have gravet vejen op og lavet vedligeholdelse? Altså, hvordan sikrer man, at det faktisk også på lang sigt er den billigste investering? Vi vil i hvert fald i udvalgsarbejdet også være med til at diskutere, hvordan man får skrevet det i en bekendtgørelse, sådan at man sikrer, at den lever op til det, også selv om det kan være svært at lave hardcorelovgivningskrav om, hvad det er, den lige præcis skal leve op til. Så standarder er ikke altid nok i benchmarking, man skal også tage hensyn til nogle af dem, der er allerbedst.

Så har jeg lovet at hilse fra SF og sige, at de selvfølgelig også som en del af det her forlig støtter op om det, men jo også i lighed med Socialdemokraterne vil forfølge nogle af de her muligheder for teknologiudvikling og teknologiledelse.

Kl. 11:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Claus Kvist Hansen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Claus Kvist Hansen (DF):

Tak for det. Dette lovforslag udmønter den aftale, som et meget bredt flertal i Folketinget indgik den 29. april sidste år om en ny og forbedret regulering af vandsektoren i Danmark. Det er vi i Dansk Folkeparti meget glade for at være en del af.

Formålet med aftalen er at skabe grundlæggende bedre rammevilkår for den danske sektor for vand og spildevand, for at vi ad den vej kan opnå en så rationel og sikker drift som muligt. Det er bl.a. formålet, at den nye regulering skal føre til effektiviseringer i sektoren, som vil komme danskerne til gode i form af lavere vandpriser.

Den nye ordning for vandsektoren indeholder en længere række elementer, som hvert har til formål at forbedre forholdene for vandselskaberne og give incitament til en rationel drift. Eksempelvis stilles der effektiviseringskrav til selskaberne, men kravene differentieres efter selskabernes størrelse, sådan at de små selskaber ikke belastes af unødvendig store administrative krav. I alt er det meningen, at effektiviseringer skal give en gevinst på minimum 1,3 mia. kr. i 2020.

Desuden gives der gode muligheder for at fusionere flere vandselskaber til større enheder, hvis dette skønnes at kunne give stor driftsfordele, og der gives bedre rammer for investeringer i udvikling og udnyttelse af ny teknologi i vandselskaberne.

I Dansk Folkeparti er vi glade for at være en del af aftalen, og vi ser frem til, at vi som samfund kan høste frugterne af de forbedrede rammevilkår, som aftalen giver. Derfor støtter Dansk Folkeparti dette lovforslag.

Kl. 11:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Thomas Danielsen. Værsgo.

Kl. 11:16

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. I forbindelse med behandlingen af L 91 kan jeg sige, at Venstre naturligvis vil stemme for det. Lovforslaget indebærer en række ændringer af den økonomiske regulering af vandselskaber og af reguleringen, der påvirker styringen af vandselskaberne. Hensigten med lovforslaget er at sikre, at vand- og spildevandsforsyning drives på en effektiv måde, der både er gennemsigtig for forbrugeren og giver den lavest mulige og mest stabile pris. Det vil komme alle vandforbrugere til gode.

Der er et stort effektiviseringspotentiale i vandselskaberne, og det skal vi selvfølgelig indfri. Med det her lovforslag sikrer vi netop, at effektiviseringspotentialet på minimum 1,3 mia. kr. opnås i 2020. Effektiviseringspotentialet opnås ved lettelse af administrative byrder, mere fleksible regler for organisering af vandselskaberne, differentiering af vandselskabernes finansiering af forsyningssekretariatet og indførelse af forsyningspligt, mulighed for, at selskaberne kan fastsætte differentierede takster, og mulighed for at oprette et privat brancheklagenævn for forbrugere og virksomheder.

Med dette lovforslag kommer vi altså med en lang række tiltag, der skal indfri effektiviseringspotentialet. Det er selskaberne, der selv beslutter, hvordan effektiviseringerne laves bedst. Overskuddet skal blive i sektoren, og derved vil forbrugere og vandforbrugende virksomheder alt andet lige opnå en lavere vandpris.

Vi skal sikre en høj forsyningsikkerhed, vi skal sikre rent vand i hannerne, og vi skal sikre, at forbrugere og virksomheder kan komme af med deres spildevand på den bedste og billigste måde.

På baggrund af disse ord kan jeg sige, at støtter Venstre forslaget.

Kl. 11:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til Venstres ordfører. Den næste ordfører er hr. Søren Egge Rasmussen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Jeg vil da godt benytte dagen til at glæde mig over, at Enhedslisten var med til at få forhindret, at vi fik privatiseret vandsektoren i Danmark. Det synes jeg er yderst glædeligt. Man ser skræmmende eksempler ude i verden, hvor der er firmaer, som overtager den lokale vandforsyning, og hvor fattige mennesker efterfølgende oplever, at vandpriserne stiger heftigt.

Jeg synes, det er rigtig godt, at vi her i Danmark har sikret, at det fortsat er en forsyning, hvor man ikke bare kan skrue op for fortjenesterne, og at vi kan fortsætte den vandsektor, som vi har, hvor der er stor fokus på både at levere rent drikkevand til forbrugerne og samtidig håndtere spildevand på den bedste måde miljømæssigt.

Så er der jo kommet nye krav som følge af det her heftige vejr, som vi oplever i Danmark. Det giver udfordringer med at bibeholde en drikkevandsforsyning, det giver endnu større udfordringer med at håndtere regnvand i store mængder, og det giver problemer nogle steder med at håndtere vores spildevand, når vi lige pludselig oplever, at der kommer masser af regnvand.

Der er nogle effektivitetskrav, som er lagt ind nu, og som skal udmøntes, og det er der meget stor fokus på. Jeg håber, at den fokus på effektiviseringer ikke bliver så stor, at der ude i vandsektoren ikke er overskud til at forholde sig til de kæmpemæssige eksportmuligheder, som den danske vandsektor har. Jeg synes, det er så vigtigt, at vi får givet plads til, at vores forsyningssektor kan være med til at eksportere de løsninger i et samarbejde mellem det kommunale og det private, så man får bredt ud til hele verden, at vi i Danmark har nogle gode løsninger for spildevandshåndtering, og at vi i Danmark har nogle gode løsninger, når man skal sikre rent drikkevand – også løsninger, som er baseret på, at man ikke skal rense sit drikkevand for at kunne drikke det.

Jeg synes, det er lidt uvist, om de her effektiviseringer er så markante, at de ikke giver sektoren luft nok til at kunne have det syn på fremtiden og overskuddet til, at man også kan indgå i samarbejde med private firmaer, så vi i højere grad kan komme til at eksportere spildevandsløsninger og drikkevandsløsninger. Det er min bekymring for den her udmøntning af vores vandforlig.

Men det må vi jo følge op på i forligskredsen, og vi må lytte til sektoren for at høre, hvad det er for nogle bekymringer, som breder sig derude. Der er en lang række hørings svar her, og man kan godt fornemme, at sektoren er noget bekymret for, hvad det er, de bliver sat over for i fremtiden. Så vi vil følge det meget nøje i Enhedslisten og have fokus på, om der er nogle uhensigtsmæssigheder i den måde, forliget bliver udmøntet på.

Kl. 11:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Villum Christensen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:22

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Som det allerede er fremgået af debatten, er der er tale om et særdeles stort og komplekst lovforslag, en sag, som har været længe undervejs – og mange vil nok mene for længe undervejs. Men nu ligger det her altså til behandling.

Liberal Alliance var ikke med i det gamle forlig og har derfor heller ikke deltaget i forhandlingerne, måske lige med undtagelse af sættemødet. Det skal nu ikke forhindre os i at kvittere for de klare forbedringer, der ligger i forslaget. Og ja, det kunne jo næsten heller ikke blive andet, da den gamle lov ret hurtigt viste sig at sande til i bureaukrati og kunne tage livet af selv den mest ihærdige vandværksbestyrelse.

Hvis vi ikke er på vagt i nærværende sag, altså ved det her lovforslag og ved udmøntningen, kan det imidlertid godt gå hen og blive en delvis gentagelse med masser af gode intentioner om effektivisering – vi har lige hørt om det – og med et lønligt håb om, at vi får den virkelighed, som politikerne herinde ser. Men der er jo mange mellemregninger, inden vi når derud, og det, jeg frygter allermost, er, at bureaukratiet helt automatisk vil tage over.

Vi mener f.eks., at det er bydende nødvendigt, at vi for selskaber på under 800.000 m³ sikrer os, at regnskaberne er tilstrækkelige, så vi ikke overlader det til Forsyningssekretariatet at afgøre, hvornår der er særlige forhold til stede, som gør, at man igen skal bruge al sin tid på indberetninger frem for at skaffe billigt vand af god kvalitet. Det er jo det, man gerne vil derude. Vi bliver nødt til at tage ved lære af erfaringerne fra 2008-loven. Hvis bureaukratiet får defineringsretten, vil sagsbunkerne stige, og så vil reguleringerne fortsætte derudad.

Omkostningerne ved at overvåge kan let komme til at fremstå helt ude af proportion med den gevinst, man jagter, især i de små selskaber. Og så synes jeg, at kompetencen suverænt skal ligge hos bestyrelserne og ikke i kommunerne, når de små værker ønsker at foretage ændringer i driften, der kan betyde, at vandet bliver dyrere. I Liberal Alliance har vi mere tillid til de lokale, ansvarlige bestyrelser end til djøf'erne, der sidder på rådhuset og skærer alle over en kam. Der er noget værdifuldt og meget dansk i de demokratiske valg til bestyrelser, og det synes jeg ikke vi skal slå i stykker.

Når effektiviseringskravet så rulles ud, uden at der tages hensyn til individuelle forhold, betyder det jo, at djøf'erne i Forsyningssekretariatet reelt siger, sådan billedligt talt, at en anoreksipatient og en overvægtig begge skal tabe sig, lad os sige 10 pct. Det er effektiviseringen, altså at nedbringe gennemsnitsvægten med 10 pct. Det er jo logisk set korrekt, men det er ikke sikkert, det er hensigtsmæssigt, at anoreksipatienten også skal tabe sig. Det må kunne gøres bedre ved at gøre brug af nogle af de tal, der ligger inde i systemet, så man kan tage nogle mere individuelle hensyn.

En anden bekymring er, at de store selskaber vil blive tilbøjelige til at insource aktiviteter, så vi kommunaliserer opgaver, der tidligere har været private. Man kan f.eks. godt forestille sig, at man bliver fristet til at etablere sin egen entreprenøraftdeling, elektrikerafdeling, og hvad ved jeg. Det synes jeg man skal gøre synligt og måske måle på på en eller anden måde, for jeg tror ikke, det kan være en borgerlig regering, der synes, det er fantastisk, at vi skal lade en masse private virksomheder dreje nøglen om, fordi det nu er det offentlige, der tager over.

Lidt i samme sfære ligger mulighederne for, at de store selskaber nu finder anledning til at eksportere – det er også blevet sagt her fra talerstolen – til det store udland, som vi har set allerede i indeværende lov. Jeg har f.eks. her en artikel, hvor der står, at Aarhus Vand vil indtage USA. Er det nu hensigtsmæssigt, at man for offentlige midler skal satse i den store verden? Selvfølgelig skal man samarbejde, men er det en offentlig opgave? Vi tror ikke på det, ligesom vi er meget forundret over, at man kan operere med begrebet uundgåelig overkapacitet, et meget vigtigt begreb.

Hvorfor er det ikke de private leverandører, man trækker på, hvis der er noget uundgåeligt, hvorved man kan gøre omkostningerne variabelle. Det lyder særdeles bekymrende, at man lader offentlige monopoler selv definere, hvad der er uundgåeligt, og så kan de ellers få gode ideer med, hvad de kunne tænke sig at sætte i gang.

Jeg synes, sporene skræmmer. Her tænker jeg f.eks. på energisel-skaberne, når de på forbrugernes regning har været ude i store milli-ardeventyr, som senere har vist sig at gå rigtig galt. Det har vi ikke nødig at gentage i den her lovgivning. Selskaberne må ligesom stå ved deres læst.

Med disse bekymringer vil jeg gerne tilkendegive, at lovforslaget trækker i den rigtige retning, ingen tvivl om det, men som det fremgår, har vi nogle klare ønsker til forbedringer i udvalgsarbejdet, og inden vi gør regnebrættet op, vil jeg selvfølgelig gerne høre ministeren, om der er mulighed for, at Liberal Alliance kan indtræde i forliget, og afslutningsvis håber jeg at jeg kan få nogle kommentarer til det.

Kl. 11:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Poll, Alternativet. Værsgo.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Når man spørger danskerne om, hvad der betyder noget for dem på miljøområdet, så er der hver gang rigtig mange, som siger: Rent drikkevand. Det er noget af det vigtigste. Det er ligesom en grundpræmis for livet, lige meget hvor i Danmark man bor. Vi har en helt særlig vandforsyning i Danmark. Vi drikker langt de fleste steder vores grundvand stort set urenset, og sådan skal det blive ved med at være.

Vi har også en meget spændende sektor, som fungerer godt. Alternativet står uden for det her forligsarbejde, men vi har fulgt med i arbejdet og synes, at det her er spændende. Der er, som vi ser det, i runden med det her lovforslag blevet skabt en masse forbedringer, men vi er meget bekymret for én ting, og det er balancen imellem effektivisering – altså at få prisen ned – og alle de andre ting, f.eks. udvikling af nye teknologier, sikring af forsyningssikkerhed, miljø og den slags ting. Derfor er vi i udgangspunktet lidt skeptiske og lidt bekymrede.

Vi hører og læser i høringssvarene, at der er en bekymring over de forholdsvis massive besparelser, der skal gennemføres over en bred kam, og også over, at det her krav er blevet hævet fra 1,3 mia. kr., så vi, fordi man har de 800 mio. kr., som man allerede har nået, og som skal lægges oveni, nu nærmere snakker om 2,1 mia. kr. i besparelser.

Så vi håber, at vi i udvalgsarbejdet kan få kigget på de her ting og måske også få et større fokus på, at der er en længere tidshorisont i arbejdet. Vi hører fra visse aktører, at der kan være en tendens til, at man sparer nu og her, og så opstår der senere nogle problemer, fordi man ikke har vedligeholdt det godt nok. Så vi kunne godt tænke os, at fokus i højere grad er på den måde, som man arbejder med spildevand på i Danmark – og især på den grønne teknologiudvikling.

Så vi er altså skeptiske og umiddelbart imod forslaget på grund af de hårde krav om besparelser, men lad os kigge på det i udvalgsarbejdet.

Kl. 11:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til hr. Christian Poll. Så er det fru Ida Auken, Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:30

(Ordfører)

Ida Auken (RV):

Så er det dagen for vandsektorloven, og den tror jeg til gengæld jeg har 8-årsjubilæum i. Det er en noget indviklet og kompleks lov, og ligesom Socialdemokraternes ordfører vil jeg ikke stå her i dag og gå

ned i alle de finere detaljer i det forlig, vi har lavet, og som bliver udmøntet i det her lovforslag, som vi føstebehandler i dag.

Til gengæld synes jeg, det er værd at snakke lidt om vores vandsektor. For vi har selvfølgelig alle sammen en interesse i, at vandet i vores samfund er så billigt som muligt, så borgerne og vores virksomheder ikke skal betale noget unødigt.

Men vi har også en rigtig stor interesse i at have en vandsektor, der kan det, den kan i Danmark, og det er ikke så lidt, vores vandsektor skal klare. Man skal kunne håndtere spildevand i alle mulige afskygninger lige fra vand fra hospitaler til vand fra byer; man skal kunne rense vandet og transportere det rundt; og man skal kunne sikre, at det bliver til grundvand, og at vi kan få rent vand op igen og rent vand i vores haner. Man skal kunne overvåge, hvis der lige pludselig kommer en forurening. Nogle kan måske huske, at der for nogle år siden var forurening i et af de store anlæg ude på Nørrebro, og der var det meget vigtigt, at man lynhurtigt kunne varsle borgerne i et bestemt område om, at de ikke måtte drikke vandet.

Derfor er det også en meget spændende sektor, der kan tage nye teknologier i brug rigtig hurtigt, så man simpelt hen online kan måle vand og se, om der er en forurening et sted, og hvor den kommer fra, så man ikke skal lukke en hel by af. Det kan blive rigtig dyrt for virksomheder og borgere, hvis man skal til at lukke en helt by ned, fordi man ikke har styr på, hvor kilderne til forureningen er.

Det er også vandsektoren, der i øjeblikket hjælper os med et af vores allerstørste problemer, nemlig det nye vejr, hvor vi altså på grund af klimaforandringerne får meget mere nedbør på én gang de samme steder. Her er vandsektoren begyndt at gøre noget, som jeg ikke har set nogen andre steder i verden, nemlig at man simpelt hen med sensorer og teknologi via DMI's målinger kan se, at nu kommer der til at falde regn i en bestemt del af byen, så man kan få vandet væk og over i en anden del af byen, hvor spildevandsanlæggene er klar til det. Der er blevet fundet mange, mange nye, spændende løsninger til, hvordan man kan håndtere et meget stor regnskyl som det, vi så i København i 2011, og som man har set i Greve og mange jyske byer i de senere år.

Så er det altså også en sektor, hvor 17.000 står op hver eneste dag og går på arbejde og sørger for, at vi både har vand i Danmark, men også ude i resten af verden. For det er faktisk en sektor, der skaber rigtig mange arbejdspladser, og som giver store eksportmuligheder for Danmark. Så det, at vi ligesom hele tiden har nogle meget høje krav og høje standarder, samtidig med at vi også prøver at holde priserne på et fornuftigt niveau, må være den rigtige tilgang. Og det er det, der gør lovgivning på det her område rigtig, rigtig svært, for man skal altid gå på to ben.

Derfor er det godt, at vi har opnået et ganske bredt forlig, og at vi kan finde hinanden. Den ene side har måske presset mere på for besparelser, mens den anden side har presset på for at sikre teknologiudviklingen, og jeg mener, at vi med det her lovforslag har taget nogle rigtig vigtige skridt i forhold til at komme i den rigtige retning.

Der er en enkelt ting fra forhandlingerne, som jeg stadigvæk ikke er fuldstændig sikker på er klart i det, vi lovgiver om i dag. Det handler om total cost of ownership, og det er altså vigtigt for Radikale Venstre at sikre, at når der bliver købt ind ude i de forskellige forsyninger, har man blik for, at det godt kan være, det er noget af det billigste lige nu, men hvis det i løbet af bare 2, 3, 4 eller 5 år er den dyreste model, er det ikke sikkert, det er det, man skal købe. Så kan det være, at man skal kigge på noget, der i anlæggets eller teknologiens levetid får en helt anden og billigere funktion for borgerne. Det er vigtigt, det er en sektor, man kan investere i, så man ikke køber billige løsninger og slider det hele ned, og hvor dem, der skal betale vandregningen om 5-10 år, så kommer til at betale en højere regning. Det er vigtigt, vi får investeret rigtig i vores vandsektor.

I modsætning til Enhedslisten synes jeg, det er godt at få noget mere professionalisering og noget mere samarbejde med nogle pri-

vate ind i den her sektor. Det har jo været en svær balancegang at sikre, at det stadig væk er en del af de offentlige forsyninger rundt omkring, men at det ligesom får det privates dynamik og drive og kan være med til at skabe eksport og teknologiudvikling.

Jeg synes, det er en spændende balance, vi er ved at finde her, og i stedet for at sige, at vi har taget det værste fra begge verdener, som jeg tror nogle nok synes – altså at man har taget al bureaukratiet og ikke nødvendigvis det privates drive med samtidig – så tror jeg, at vi efterhånden er ved at være nået derhen, hvor man faktisk kan få det offentlige og det private til at være i et rigtig spændende samspil.

For når Danmark kan løse det og få det offentlige og det private til at arbejde sammen, lytter kineserne, for de har det offentlige meget langt inde over håndteringen af deres vandselskaber. Så når vores danske virksomheder kommer med det offentlige i hånden, er det altså noget, der åbner døre i Kina og gør, at vi meget bedre kan sælge vores ting til dem. Så jeg synes, at vi her er ved at udvikle noget, der er mere spændende på den gode måde, og ikke så meget på den der, nej hvor er politik nogle gange spændende-måde.

Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Kl. 11:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mette Abildgaard, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:35

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Tak for det. Mens den foregående ordfører, fru Ida Auken, har 8 års erfaring med dette område, har jeg nok nærmere 8 møders erfaring med det her område. Det er ganske kompliceret stof, og det synes jeg også jeg har oplevet i den møderække, vi har haft. Det er heldigvis et bredt forlig, og som andre har været inde på, har der også været ting, der skulle stemmes af i den proces. Men jeg synes, det er lykkedes at finde nogle kompromiser, hvor vi finder balancen på det her meget komplicerede område. Så jeg vil både sige tak til alle partierne for det, men også til ministeren, som har stået i spidsen for det arbejde.

Målet for os Konservative har været at få et enklere og mere simpelt tilsyn, som skal lette mængden af bureaukrati og administrative byrder. Det håber vi er lykkedes med denne lovgivning, selv om vi også har lyttet til de bekymringer, der er blevet rejst af dele af branchen. Vi holder fast ved målsætningen om, at reguleringen skal føre til effektiviseringer for 1,3 mia. kr., når vi runder 2020.

Vi glæder os også meget til at følge den her nye miljømæssige performance benchmarking, hvor der skabes et, må man sige, noget mere gennemsigtigt sammenligningsgrundlag på tværs af vandsektoren. Vi håber, det kan blive et godt redskab, både for vandsektoren, men naturligvis også for kommunerne.

Så vi takker for et godt og konstruktivt forløb og kan også bakke op om lovforslaget.

Kl. 11:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det energi-, forsynings- og klimaministeren. Værsgo.

Kl. 11:37

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne starte med at takke ordførerne for deres bemærkninger, og jeg vil også gerne takke for det samarbejde, der har været i forligskredsen. Det her lovforslag, hele vandsektorforliget var noget, der blev indgået under den tidligere regering. Det var en meget, meget bred aftale, som efterfølgende skulle udmøntes, og det er så her, jeg har haft ansvaret for at stå i spidsen for udmønt-

ningen. Men det var ikke sket uden et godt samarbejde med ordførerne, og det vil jeg gerne bruge lejligheden i dag til at takke for.

Der er mange hensyn, der skal afvejes. Den konservative ordfører var inde på det, og det har ikke været nogen helt nem opgave, men det er heldigvis lykkedes. Jeg vil også godt takke for Liberal Alliances bemærkninger. Noget kunne tyde på, at vi kunne få en endnu bredere aftale, hvis Liberal Alliance også vil tilslutte sig aftalen. Men her gælder det jo også, at der er mange hensyn i den her aftale, og at mange forhold er vejet af. Forudsætningen for at indgå i aftalen er så også, at man respekterer den aftale, der ligger, hvor hensynene er bøjet meget mod hinanden, kan jeg godt sige. Det har også været ganske vanskelige forhandlinger i forhold til at få det her udmøntet, men det er heldigvis lykkedes.

Borgere og virksomheder og institutioner i Danmark er hver dag afhængige af velfungerende forsyninger. Det gælder i høj grad også forsyningen af rent vand og bortskaffelse af spildevand. De danske vandselskaber leverer hver dag dette produkt.

Vi har en sektor med høj forsyningssikkerhed, høje miljø- og sundhedsstandarder og høje ambitioner om at bidrage til udviklingen af vandteknologiske løsninger til gavn for danske virksomheder og arbejdspladser. Vi er i forligskredsen enige om, at vandpriserne skal være så lave og stabile som muligt til gavn for virksomhedernes konkurrenceevne og borgernes pengepung. For at sikre dette vil vi fortsat stille krav til vandselskaberne om effektivisering, og det vil vi, fordi selskaberne er naturlige monopoler uden konkurrence. Effektiviseringskrav sikrer, at forbrugerne ikke opkræves flere penge end nødvendigt.

Der stilles allerede i dag krav om, at vandselskabernes økonomi skal hvile i sig selv, og der fastsættes loft over, hvor mange penge vandselskaberne må opkræve hos forbrugerne. Men der er stadig et betydeligt effektiviseringspotentiale at hente i sektoren. Med lovforslaget her sikres det, at de kommende effektiviseringer ikke kun skal hentes på selskabernes drift, men at selskaberne fremover selv skal beslutte, hvor effektiviseringerne bedst hentes inden for selskabernes samlede økonomi. Det har været afgørende for forligspartierne at sikre, at effektiviseringerne ikke går til spildevand med unødvendige administrative byrder for selskaberne.

Derudover fremgår det af lovforslaget, at kun de største vandselskaber fremover skal indberette oplysninger til brug for den totaløkonomiske benchmarking, og at denne indberetning fremover kun skal ske hvert andet år i stedet for hvert år. De mindre selskaber skal også effektivisere, men hvor de i dag også er omfattet af benchmarking, vil de fremover friholdes fra denne og dermed arbejde med at indberette benchmarkingen, ligesom dokumentation for overholdelse af effektiviseringskrav fremover vil blive meget mere enkle.

Lovforslaget medfører administrative lettelser på i alt over 10 mio. kr. årligt for selskaberne. Som noget nyt fremgår det af lovforslaget, at der fremover skal være øget gennemsigthed og offentlig tilgængelighed, sammenlignelig viden om vandselskabernes påvirkning af bl.a. miljø, energi og klima. Effektiviseringerne i sektoren må ikke gå ud over kvaliteten af vores drikkevand og rensningen af vores spildevand.

Med lovforslaget her får vandselskaberne også en række nye muligheder for at bidrage til udviklingen af nye danske teknologiske løsninger, som der er stor og stadig stigende international efterspørgsel efter. Udviklingen af nye og bedre teknologier optimerer selskabernes drift, og selskabernes viden og erfaring er derfor vigtig for danske udviklere og eksportører af teknologierne.

Med lovforslaget gives bedre rammer for vandselskabernes egne investeringer i teknologiudvikling og for deres udnyttelse af teknologi inden for selskabet. Det betyder f.eks., at selskaberne får bedre muligheder for at udnytte restprodukter til energiproduktion.

Jeg mener, der er en forretningsmæssig beslutning, som bedst træffes i det enkelte selskab, når der skal investeres. I den forbindelse

se vil jeg gerne opfordre til, at selskaberne ikke kun kigger på prisen, men altid kigger nøje på investeringernes levetid, energieffektivitet og holdbarhed. Det er sund fornuft, og for at understøtte selskaberne i deres overvejelser vil vi lave en vejledning om dette.

Det er et bredt forlig, der ligger bag lovforslaget, og det er brede hensyn, der balanceres i forslaget. Forslaget balancerer alle de fire principper, vi politisk ønsker skal tilkendegives, for en fortsat stærk vandsektor i Danmark: effektivitet og lave priser, så få administrative byrder som overhovedet muligt, så gode rammer for teknologiudvikling som muligt og et fortsat højt dansk niveau for både miljø, energi, klima, sundhed, service og forsyningssikkerhed. Jeg mener, lovforslaget når hele vejen rundt.

Med disse bemærkninger håber jeg på Folketingets positive behandling af lovforslaget.

Kl. 11:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Jens Joel, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:43

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg vil også godt starte med at sige tak til ministeren for samarbejdet og så kvittere for, at ministeren også her i sin tale omtaler den her vejledning om, hvordan det kan sikres, at man ikke foretager de umiddelbart billigste, men måske på lang sigt dårlige investeringer. Det, der står i aftalen, er jo, at det omfatter de samlede omkostninger, både energiforbruget og vedligeholdelsen – alle de der ting, som ministeren nævnte – men hvordan måler vi det op imod Forsyningssekretariatets mulighed for at godkende individuelle investeringer?

Altså, det, jeg frygter, er, hvis man bliver for standardpræget i sin produktionstrangering, for så vil nogle af dem, der er bedre end standarden, jo i en benchmarking så at sige ikke få lov til at være dyrere, altså hvis man bare går ud fra standarden. Så hvordan sikrer vi den balance, så vi ikke får kortsigtede investeringer?

Kl. 11:44

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 11:44

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Det er noget af det, som Forsyningssekretariatet kommer til at arbejde med. Vi er helt optaget af, at vi sikrer, at der også er fornuft i de investeringer, der foretages i de enkelte selskaber, at det ikke bare handler om på den korte bane at sikre en økonomisk gevinst. Det er jo også noget af den afbalancering, vi har været inde omkring i drøftelserne. Det er netop derfor, at vi har valgt – og det er også baggrunden for de politiske signaler, der er udsendt, herunder også de signaler, der er udsendt fra sektoren og fra brancheorganisationen – at lave en vejledning om det her.

Kl. 11:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jens Joel, værsgo.

Kl. 11:45

Jens Joel (S):

Tak for det. Jeg tror helt sikkert også, vi kan blive enige om det. Jeg ville bare flage det her, for det er noget af det, vi kommer til at forfølge i udvalgene, måske også med nogle spørgsmål til, hvordan vi sikrer, at vi lander rigtigt der.

Så vil jeg høre ministeren angående den her yderligere effektivisering, som er blevet beskrevet i pressen, hvor der altså bliver sagt,

at nu har vi lavet en effektivisering på benchmark, og nu vil vi godt lave en effektivisering på reformer. Jeg tror, at folk ude i branchen føler, at de er ret meget i gang med at lave reformer, og at det går ret stærkt lige nu. Derfor vil jeg sådan set bare høre, hvad ministerens intention er – hvis ministeren har været i spidsen for det her – eller hvad regeringen tænker om de her nye reformovervejelser, som kommer, inden vi faktisk er færdige med at lave den sidste reform.

Kl. 11:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 11:46

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak til spørgeren. Der er jo ikke noget, der står stille, og det gør vandsektoren i Danmark heller ikke. Nu laver vi en række effektiviseringer frem mod 2020. Der er jo også en periode efter 2020, og derfor er det også min opgave som minister at sikre, at vi har en sektor, hvad enten det er vand, fjernvarme, gas, affald, forbrænding osv., som er så effektiv som overhovedet muligt. Det er derfor, vi iværksætter et arbejde for at se på, hvilke muligheder der er efterfølgende – når det her er gennemført og vi kommer på den anden side af 2020 – for at gennemføre yderligere effektiviseringer af alle sektorer.

Kl. 11:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Der er en spørger til, og det er hr. Villum Christensen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:46

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Jeg gav i min ordførertale udtryk for nogle bekymringer om bureaukratiet, og jeg er ret sikker på, at hvis man rullede tiden tilbage til 2008, hvor vi vist fik den sidste lov, var der mange af de samme intentioner om mere effektive enheder, større professionalisering osv. Og jeg er bekymret for, at vi kan få en vis gentagelse. Nu siger ministeren jo ganske rigtigt, at det kun er de store, der skal indberette – jeg tror også, at det er noget med halvdelen, der forsvinder – men hvordan kan det så være, at bureaukratiet stadig væk vokser i Forsyningssekretariatet?

Altså, jeg kunne tænke mig at spørge ministeren: Er ministeren ikke enig i, at hvis opgaverne bliver færre derude, må man også skruer ned for bureaukratiet centralt? For ellers har det det ligesom med at skabe opgaver for sig selv, og så kan vi komme i en eller anden situation, der minder meget om den, vi er i i dag, nemlig hvor der hele tiden kommer nye regler fra bureaukratiet. Og de skal selv, som jeg sagde det i min ordførertale, definere, hvornår der er tale om særlige forhold. Jeg er meget bekymret for, at det ligesom vokser af sig selv.

Altså, spørgsmålet er: Hvis vi ungefær halverer opgaverne derude, skal man så ikke også halvere opgaverne i centraladministrationen?

Kl. 11:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 11:48

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak til spørgeren. Faktisk er det min klare opfattelse, at vi med det her lovforslag minimerer bureaukratiet i vandsektoren, altså at der bliver mindre bureaukrati, mindre indberetning – ikke mindst for de mindre selskaber. Men det er også klart, at vi her er inde på et nyt område, og derfor er der i hvert fald i starten brug for, at vi har et

forsyningssekretariat, som er i stand til at håndtere den opgave og også have et vist øje med, at de effektiviseringer, der er aftalt, bliver gennemført, altså at selskaberne håndterer den her opgave på en måde, så vi får så lave vandpriser som overhovedet muligt.

Derfor er der i hvert fald i en startperiode brug for at have et sekretariat af en vis størrelse. Men det er også min klare hensigt, at vi selvfølgelig hen ad vejen skal sørge for, at det her sekretariat bliver skåret til og bliver så effektivt som overhovedet muligt, og også at omkostningerne, når vi ser ud i fremtiden, vil falde.

Kl. 11:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Villum Christensen.

Kl. 11:49

Villum Christensen (LA):

Når selskaberne bliver større, og det må vi forvente at de gør på sigt med det her lovforslag, er der også en mulighed for, at man forgriber sig på andre opgaver. Der er mulighed for, at man ønsker sine egne afdelinger insourcet på forskellige måder – med den bundlinje, at den offentlige sektor vokser. Jeg nævnte selv i min ordførertale, at Aarhus Vand vil indtage USA, altså at det offentlige også skal ud at eksportere.

Mit spørgsmål til ministeren er: Kan ministeren acceptere sådan en udvikling, hvor vi får en større offentlig sektor ved hjælp af den her lovgivning inden for det her område, frem for at vi udliciterer mere? Og kan ministeren forestille sig, at det skal være synligt, hvilke opgaver der skrider, hvilke opgaver selskaberne tager til sig, og hvilke opgaver de forsøger at sælge ude i den store verden – altså at man ved, hvordan tingene skal se ud – når vi nu giver de her meget store selskaber frit løb for selv at definere mange af deres opgaver?

Kl. 11:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 11:50

Energi-, forsynings- og klimaminister (Lars Christian Lilleholt):

For regeringen er det helt afgørende, at det er erhvervslivet i Danmark, der driver erhvervsaktiviteterne i Danmark. Med det her lovforslag gives der mulighed for, at selskaberne i et vist omfang har mulighed for at bidrage med teknologiudvikling uden for Danmarks grænser. Det synes jeg er ganske fornuftigt. Der kan være god fornuft i, at private virksomheder sammen med vandselskaberne går ud og viser, hvad vi kan, ude i den store verden. Men det at drive virksomheden og det at producere produkterne er det private erhvervslivs ansvarsområde.

Med lovforslaget her gives der nogle helt klare retningslinjer for, hvad virksomhederne må være med i, altså hvad vandselskaberne må deltage i, og hvad de ikke må deltage i.

Kl. 11:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. [Forhandlingen er dermed sluttet.]

Det betyder, at forslaget går videre til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 92:

Forslag til lov om radioudstyr og elektromagnetiske forhold.

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

(Fremsættelse 16.12.2015).

Kl. 11:51

Forhandling

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Det er fru Karin Gaardsted, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 11:51

(Ordfører)

Karin Gaardsted (S):

Elektriske produkter er jo blevet en vigtig del af vores hverdag, og derfor er det også afgørende, at reglerne er opdaterede, så forbrugere kan være trygge ved at bruge elektronikken. Med lovforslaget gennemføres der en række EU-direktiver, der betyder, at reglerne for salg og anvendelse af elektriske produkter, der ofte kan være ganske uoverskuelige, nu bliver ensrettet i hele EU. Og det synes vi grundlæggende er godt. Det skal understreges, at lovforslaget her ikke går ud over det, der kræves fra EU's side.

Vi vil gerne være med til at sikre de bedste vilkår for danske virksomheder, og derfor mener vi, at det her er den rigtige måde at gøre det på. Det betyder, at der bliver skabt nogle bedre konkurrenceforhold på tværs af EU-landene, og det er til gavn for danske virksomheder. Det gør det også lidt lettere for virksomhederne, når reglerne er til at forstå, og når det tydeligt fremgår, hvilket ansvar de har.

Socialdemokraterne kan støtte forslaget, og jeg skal sige fra SF, at de mener det samme som Socialdemokraterne og også støtter forslaget.

Kl. 11:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Dennis Flydtkjær, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Tak for det. Det her lovforslag handler om, at man vil fastsætte og præcisere nogle regler for brug af elektroniske apparater, radioudstyr og faste anlæg, og det kan jo bl.a. være apparater som f.eks. mikrobølgeovne, støvsugere, tv-apparater, babyalarmer og mange andre ting, men det kan også være større anlæg som f.eks. malkeanlæg osv.

Der står i lovforslaget, at formålet er, at man vil gøre det lettere at forstå og overholde reglerne, og det må vi sige er et agtværdigt formål. Lovforslaget implementerer tre EU-direktiver, og for en DF'er er det normalt noget, der får alarmklokkerne til at ringe, altså når det handler om EU-direktiver, der implementeres i lovgivningen. Men som jeg læser det her, er det i høj grad bare en videreførelse af den eksisterende retstilstand, hvor man prøver at afspejle den nye opbygning, der er i direktiver, hvor rammerne er mere klare. Og det er jo sådan set ganske positivt.

Noget af det, jeg vil fremhæve i lovforslaget, som er godt, er, at man jo får lavet en præcisering af erhvervsdrivendes rolle og ansvar. Man får bl.a. indført et graderet ansvar, i forhold til at fabrikanter har den største del af ansvaret, og derefter er det importøren, og så er det distributøren i sidste ende, som har et lidt mindre ansvar end de andre, hvilket jo er ganske positivt.

Det fremgår også af forslaget, at radioudstyr og apparater og faste anlæg selvfølgelig ikke må forstyrre andre produkter, så de ikke kan anvendes, og det giver altså rigtig god mening. Det er jo svært at forestille sig en situation, hvor man sætter en babyalarm op for at kunne høre, om barnet græder, og hver gang man så tænder mikrobølgeovnen, virker babyalarmen ikke mere. Det er klart, at der selvfølgelig skal være nogle rammer, så man er sikker på, at de ikke forstyrrer hinanden.

Så alt i alt kan jeg her afslutningsvis sige, at vi i Dansk Folkeparti kan støtte lovforslaget.

Kl. 11:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til hr. Dennis Flydtkjær. Så er det hr. Torsten Schack Pedersen. Værsgo.

Kl. 11:55

(Ordfører)

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. De centrale ting, som lovforslaget omhandler, er jo allerede blevet beskrevet. Det er tre EU-direktiver. Og jeg tror, jeg kan sige til hr. Dennis Flydtkjærs beroligelse, at det her i høj grad er det, man må kalde det indre marked, altså ensartethed, i forhold til hvordan produkter godkendes, og at vi sikrer, at markedet fungerer fornuftigt.

Det ligger jo lidt i forlængelse af den diskussion, vi havde under det tidligere lovforslag om frekvenser. Det her er lidt i samme boldgade, når det gælder radioudstyr og elektromagnetiske forhold. Vi skal ikke alle sammen løbe rundt med en sølvhat på hovedet og frygte, at når mobiltelefonen ringer, går mikrobølgeovnen i gang – og andre spøjse ting, man kunne forestille sig, hvis der ikke er en sikkerhed for, at produkterne lever op til de standarder, der er, og ikke interagerer med hinanden. Så det giver rigtig god mening at gennemføre de direktiver og det her lovforslag.

Som det er blevet sagt, drejer det sig selvfølgelig også om at sikre, at konkurrencesituationen styrkes, og at der bliver en ensartet mulighed for kontrol hos både forhandlere og producenter, uanset hvordan man har valgt at organisere sig, således at det selvfølgelig også kan lade sig gøre at efterse de ting, vi ønsker. Så det giver rigtig god mening.

Venstre støtter lovforslaget, og jeg har lovet at hilse fra Det Konservative Folkeparti og meddele, at de også støtter lovforslaget.

Kl. 11:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og så skal jeg her udsætte mødet til kl. 13.00. Der er lige en frokostpause.

Mødet er udsat. (Kl. 11:56).

Kl. 13:00

Forhandling

Tredje næstformand (Stine Brix):

Vi genoptager mødet, og vi er nået til hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Det er L 92, vi behandler, og jeg kan sige, at Enhedslisten tilslutter sig lovforslaget.

Kl. 13:00

Tredje næstformand (Stine Brix):

Så er det fru Christina Egelund fra Liberal Alliance som ordfører. Værsgo.

Kl. 13:00

(Ordfører)

Christina Egelund (LA):

Tak for det. Lovforslaget er en implementering af tre EU-direktiver, som gør det lettere at handle på tværs af grænserne og derved være en del af det indre marked, og det er jo noget af det, som vi i Liberal Alliance synes er rigtig godt ved det europæiske samarbejde. Med implementeringen af det her strammer man ikke skruen unødigt i forhold til indholdet i EU's direktiver, og det synes vi også er rigtig godt.

Det, man gør, er, at man præciserer rammerne for salg og anvendelse af elektriske og elektroniske apparater. Det medfører en forenkling af reglerne, og det synes vi også er godt.

Så alt i alt synes vi, det er et fint lovforslag, og vi støtter det.

Kl. 13:01

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak for det. Så er det hr. Christian Poll som ordfører for Alternativet. Værsgo.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Tak. Der er her tale om en implementering af tre direktiver, og jeg har kigget på høringssvarene og ikke fundet nogen grund til at komme med kritiske bemærkninger. Så Alternativet støtter det her forslag.

Kl. 13:01

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak for det. Dernæst er det fru Ida Auken som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 13:02

Ida Auken (RV):

I dag behandler vi L 92. Det er blevet gennemgået et par gange, hvad der ligger i det her forslag, dog en noget overfladisk gennemgang, men eftersom det er tre EU-direktiver, vi implementerer, og den politiske diskussion jo i meget høj grad er gået forud, ikke mindst i det arbejde, man laver, når man laver direktiverne, og eftersom der ikke er nogen af de interesserede parter rundtomkring, der har fundet grund til at protestere over den måde, som det er blevet implementeret på i dansk lovgivning, så er det klart, at der ikke er så voldsomt meget at diskutere i dag.

Så Det Radikale Venstre kan støtte forslaget.

Kl. 13:02

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak for det. Så er det energi-, forsynings- og klimaministeren. Værsgo.

Kl. 13:02

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak, formand, og tak til ordførerne for deres bemærkninger til lovforslaget. Noget tyder på, at vi her kan samle et enigt Folketing.

Som det er fremgået, har lovforslaget til formål at fastsætte rammerne for, at erhvervsdrivende må sælge og brugerne må anvende apparater, radioudstyr og faste anlæg. Lovforslaget skal sikre, at f.eks. radioudstyr og apparater konstrueres sådan, at de ikke forstyrrer andre produkter, så de ikke kan anvendes. Desuden må radioud-

styr ikke udgøre en fare for brugernes sundhed og sikkerhed. Det skal undgås, at der findes apparater og radioudstyr på markedet, som ikke opfylder reglerne, både af hensyn til forbrugerne og til den lige konkurrence mellem de erhvervsdrivende.

Lovforslaget gennemfører tre direktiver på området. Lovforslaget indeholder ikke krav, som går videre end EU-rammerne. Som noget nyt foreslås det bl.a., at Energistyrelsen kan medtage eller få tilsendt et apparat eller radioudstyr fra f.eks. en fabrikant eller importør, hvis der er en særlig grund til at undersøge produkterne nærmere. Det vil også give mulighed for at føre tilsyn med produkter, som forhandles af internetbutikker.

Jeg er glad for den interesse, der er udtrykt for lovforslaget her i Tinget i dag. Jeg ser frem til den fortsatte drøftelse om lovforslagets enkelte elementer i Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, og jeg håber på Folketingets velvillige behandling af lovforslaget.

Kl. 13:04

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om pilotudbud af pristillæg for elektricitet fremstillet på solcelleanlæg.

Af energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt).

(Fremsættelse 16.12.2015).

Kl. 13:04

Forhandling

Tredje næstformand (Stine Brix):

Forhandlingen er åbnet. Og det er fru Lea Wermelin fra Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Lea Wermelin (S):

Tak for det. Fra Socialdemokratiets side vil vi gerne udbygge energiforsyningen med vedvarende energi. Vi mener, at grøn energi er vejen frem, og så sent som i sidste måned ved klimatopmødet i Paris fik vi også en global aftale, som understreger, at fremtiden er grøn. Her er vi i Danmark heldigvis langt fremme, men førerpositionen kommer ikke af sig selv. Derfor skal vi fortsætte udbygningen af moderne miljø- og klimavenlige energikilder. Det er sundt og fornuftigt både for klimaet og for bundlinjen, fordi danske virksomheder jo rent faktisk leverer løsninger i verdensklasse. Vi har med andre ord vist, at vi godt kan vælge en vej, som både er grøn og samtidig betyder vækst og arbejdspladser. Derfor skal vi holde ambitionsniveauet højt frem for at skære ned, som regeringen desværre gør nu.

Sagen her er en sag, som har været noget tid undervejs. I Danmark gør vi det jo sådan, at PSO'en er med til at finansiere udbygningen af vedvarende energi. Det mener Europa-Kommissionen kan

være diskriminerende over for udenlandske elproducenter, fordi den elektricitet, som de producerer og sælger i Danmark, bliver pålagt PSO'en, mens de ikke får del i den støtteordning, som PSO'en finansierer. Lovforslaget om et pilotudbud, som vi behandler i dag, er derfor en måde at give udenlandske elproducenter mulighed for at byde på en del af den solcellepulje, som nu sendes i udbud, på. Det er altså en midlertidig løsning på problemet.

Helt konkret udbyder vi 20 MW og giver udenlandske producenter mulighed for at byde på 2,4 MW. Selv om høringsprocessen har været lidt knudret, i og med at lovforslaget jo har måttet igennem to høringer, er det positivt, at lovforslaget er rettet til, og at der her er lyttet til tidligere høringssvar. Det er fornuftigt, at lovforslaget er skruet sådan sammen, at det sigter mod konkurrence, så forbrugerne kan få de laveste priser, samt at vi fortsat kan få PSO-midler til grøn udbygning af energi. Det er ligeledes fornuftigt med en gensidig samarbejdsaftale, som jeg kan forstå at der også arbejdes på.

Herefter skal vi så finde en mere permanent løsning på PSO'en for 2017 og frem. Jeg håber i den forbindelse, at vi snart får den del af tilskuds- og afgiftsanalysen, der handler om PSO'en.

Så er det også vigtigt for os i Socialdemokratiet, at vi fortsat sikrer et bredt flertal på det grønne område, ligesom vi har det i dag. Så når ministeren på forhånd melder ud, at han ikke har brug for hele energiforligskredsen for at lave en permanent eller langsigtet aftale om PSO'en, er det selvfølgelig ærgerligt. Når det gælder noget så vigtigt som finansieringen af den grønne omstilling, må vi gå efter at opnå bred enighed. Det har også stor betydning for de grønne investeringer fremover.

Men her og nu har vi fundet en god midlertidig løsning for PSO'en, der tager højde for Europa-Kommissionens indsigelser. Socialdemokratiet støtter derfor det fremsatte lovforslag. Jeg har også lovet at hilse fra både SF og Radikale Venstre og sige, at de også støtter forslaget.

Kl. 13:08

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak for det. Og dermed er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Claus Kvist Hansen. Værsgo.

Kl. 13:08

(Ordfører)

Claus Kvist Hansen (DF):

Tak for det. Lovforslaget her indfører de krav, som Europa-Kommissionen har stillet for sin midlertidige godkendelse af det danske PSO-system for årene 2015 og 2016.

Baggrunden er, at Kommissionen har underkendt den danske støtteordning for vedvarende energi, det såkaldte PSO-system, som værende diskriminerende over for udenlandske producenter af vedvarende energi. Kommissionen har krævet den nuværende ordning ændret fra indgangen til 2017, men har dog accepteret, at ordningen i sin nuværende form kører videre indtil udgangen af 2016 med de justeringer, der indføres med dette lovforslag.

I Dansk Folkeparti finder vi det helt urimeligt, at Kommissionen har blandet sig og underkendt den ordning for PSO-systemet, som et meget bredt flertal i Folketinget har besluttet, og som er indført ved lov. For os understreger dette forløb, at EU har alt for stor magt, når man har retten til at underkende fuldt ud demokratisk vedtaget lovgivning i et medlemsland.

På grund af Kommissionens beslutning skal vi her i Danmark inden for kort tid til at lave en ny PSO-ordning, som kan erstatte den nuværende ordning fra næste årsskifte, men allerede i dag førstebehandler vi altså det lovforslag, som indfører de krav, som Kommissionen har stillet for midlertidigt at acceptere den eksisterende PSO-ordning. Helt konkret skal der med dette lovforslag gennemføres et udbud af 20 MW solceller, hvoraf de 2,4 MW også udbydes i et na-

boland, som Danmark har elforbindelse til. Dermed har Danmark levet op til Kommissionens krav.

I Dansk Folkeparti har vi som en del af energiforligskredsen bakket op om, at denne midlertidige ordning gennemføres, for at den nuværende og velkendte PSO-ordning kan fortsætte, indtil en ny ordning træder i kraft i 2017. Og på den baggrund støtter Dansk Folkeparti forslaget.

Kl. 13:09

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det ordføreren for Venstre, hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. I forbindelse med behandlingen af lovforslag L 93 vil Venstre naturligvis stemme for forslaget, og jeg skal indledningsvis sige, at jeg også taler på vegne af Det Konservative Folkeparti.

Lovforslaget danner grundlag for, at Danmark kan iværksætte en midlertidig løsning på den potentielle diskriminationsproblematik i forbindelse med det danske PSO-system, som Europa-Kommissionen har påpeget. Den midlertidige løsning var en forudsætning for Europa-Kommissionens godkendelse af statsstøtteordninger for solceller og husstandsvindmøller i efteråret 2014. Med dette lovforslag sikrer vi, at Danmark lever op til sine forpligtelser i henhold til den aftale, som blev indgået af den tidligere regering.

I forhold til at finde en langsigtet løsning på diskriminationsproblematikken med Europa-Kommissionen kører dette på et separat spor. Den langsigtede løsning skal gælde senest fra den 1. januar 2017.

På baggrund af disse forhold støtter Venstre lovforslaget.

Kl. 13:11

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Venstres ordfører. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Søren Egge Rasmussen.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Søren Egge Rasmussen (EL):

Tak. Vi er sådan set enige med Dansk Folkeparti i, at det er utidigt, at EU ligesom skal blande sig i, hvordan vi udbygger vores vedvarende energi i Danmark. Når nu det skal være sådan, og når nu det er sådan, må man sige, at det her er en måde at forsøge at håndtere det på i en overgangsperiode, som vi så må forsøge at leve med.

Jeg har nogle kritiske kommentarer til det, der ikke er med i det her lovforslag. For nu bliver der lagt op til, at der gennemføres et udbud af de her 20 MW, og det er jo meget vigtigt, hvad det er for en udbudsform, man vælger – om man f.eks. vælger, at der skal være tid nok til, at flere aktører kan gøre sig klar til at byde. Det er der nogle kritiske kommentarer til i høringssvarene, som jeg ikke synes er blevet besvaret ordentligt, fordi man bare henviser til, at det ikke håndteres ned i den detalje i det her lovforslag. Men jeg synes faktisk, at det her med, hvilken udbudstidsplan og udbudsform man vælger, er vigtigt.

Jeg synes også, det er vigtigt at lægge mærke til, hvad det er for nogle tendenser, der har været på det seneste, og det er sådan set, at man stiller store solcelleanlæg op på landbrugsjord. Der er lige blevet stillet et anlæg på 80 ha op ved Kalundborg. Altså, regeringen er på andre punkter meget nidkær med at få øget landbrugsarealet, og så ser man en løsning, hvor man tager 80 ha landbrugsjord og bruger det til at sætte solcelleanlæg op på. Det synes jeg ikke er den optimale løsning.

Der er så mange tagflader i Danmark, at det er helt oplagt, at vi bruger tagfladerne til solcelleanlæg. Jeg har fuld forståelse for, at der er nogle steder rundt om i landet, hvor man har en udbygning af den decentrale kraft-varme, og hvor man har solfangere sat op på landjorden og dermed kommer frem til at have en energiforsyning, hvor man udnytter solen. Men lige hvad angår solceller, synes jeg godt nok, det mest optimale er, at vi udnytter tagflader i Danmark.

Jeg synes også, det er vigtigt, at den her udbudsproces håndteres sådan, at man har mulighed for at anvende tagflader. Det kan sådan set være boligforeninger, det kan være butikskæder, det kan være kommuner, det kan være større idrætsanlæg, det kan være landbrugsbygninger, som har nogle tagflader, som er egnet til det. Derfor har det noget at sige, om man vælger en udbudsform, hvor man lægger op til, at det bare kan være nogle ganske få megastore anlæg, der stilles op på landjorden, eller man lægger op til en form, hvor det f.eks. kan være større boligforeninger, der etablerer det i en række afdelinger, eller butikskæder, der over hele landet tager deres butikker og siger: Nu vil vi have flest mulige solceller op på vores tage.

Så der er sådan set nogle ting, som ikke er med i lovforslaget, og som jeg tillader mig at kommentere på. Jeg synes, det er vigtigt, at det bliver udmøntet på en måde, så vi når frem til at få nogle bedre løsninger, end at man bare har det på et areal på et eller andet stykke landbrugsjord, og hvor man inddrager landbrugsarealer til solceller. Jeg synes ikke, det vil være den optimale løsning.

Så jeg synes, at vi i udvalgsbehandlingen skal have mulighed for at drøfte, hvad det er for en udbudsproces, man får i forlængelse af det her. Og hvis ministeren mener, at det skal tages i energiforligskredsen i stedet for, er jeg helt åben over for, at det er der, vi tager drøftelsen og prøver at finde en god løsning. Jeg synes, det er vigtigt, at vi får flere aktører på banen, der kan komme til at eje de her solcelleanlæg, og at vi ser nøje på, hvad det er for en udbygning af den vedvarende energi, som er mest optimal i Danmark.

Kl. 13:14

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Villum Christensen.

Kl. 13:14

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. Liberal Alliance finder det umiddelbart positivt, at man tager hul på en udbudsform, hvor det er markedet, der bestemmer tilskuddets størrelse. Vi noterer os også, at man forsøger at stille så få krav som muligt ved tilrettelæggelsen, således at man kan få en skarp pris. Det er jeg faktisk ikke i tvivl om at man også vil få – der sker rigtig meget på solcelleområdet, og vi tror faktisk rigtig meget på denne teknologi.

Men vi har en bekymring, og den handler om, at hvis vi nu af hensyn til EU skal til at tage hul på et helt nyt støtte regime, som betyder, at danske støttekroner skal gå til udenlandske tilbudsgivere, så er vi altså kommet ud på et skråplan – lad mig sige det sådan. Danske forbrugere betaler rigeligt i PSO, som er eksploderet inden for de seneste år og har sprængt alle tænkelige budgetter. Skal vi nu også forære udlændinge de her tvangsopkrævede afgifter fra danske borgere? Jeg spørger bare. Er det virkelig det princip, vi tager hul på? Nu er det jo små tal i den her situation, men man kan forestille sig vindmølleparkerne til 10-15 mia. kr. – så er det altså 1-2 mia. kr., måske 2,5 mia. kr., vi sender til udlandet. Det må der findes en løsning på i lovforslaget.

Vi ser også, at man ligesom foruddiskonterer en kommende permanent løsning, som flere ordførere også har været inde på. Det er altså noget midlertidigt, og hvis ikke det lykkes, kommer det på finansloven.

Der har været mange diskussioner om det her med PSO på finansloven. Jeg synes, det er vigtigt at understrege, at den omstændighed, at man indregner afgiften i en statslig lov frem for at opkræve den på elregningen, jo ikke gør det mindre diskriminerende. Altså, statsstøtten bliver vel ikke formindsket af, at man indregner afgiften i finansloven.

Så ser vi også nogle problemer i, hvordan man faktisk, altså rent fysisk, skal kunne dokumentere, at der er tale om import, for det skal der jo være. Jeg ved ikke, hvordan man skiller strømmen i sådan en ledning og finder ud af, hvad der kommer hvorfra.

Så mit forslag er egentlig, at vi stopper alle de her mange udbud, indtil vi får en klarhed. Jeg synes, at det er for stor en risiko at løbe. Lad os få klarhed over, hvad det er, vi kan og skal inden for det her område, inden vi sætter flere projekter i gang, også selv om det er små tal i det her tilfælde. Der kommer jo Kriegers Flak senere, og så er det altså rigtig mange milliarder, vi taler om at sende til udlandet.

Så af den grund og også af mange andre grunde synes jeg godt vi i Danmark kunne trænge til en pause i det her tilskudsregime.

Kl. 13:17

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det ordføreren for Alternativet, hr. Christian Poll.

Kl. 13:17

(Ordfører)

Christian Poll (ALT):

Jeg har lige set en undersøgelse, der viser, at det lader til, at Swansons lov kommer til at holde – den, der siger, at prisen på solcelleanlæg ryger 20 pct. ned for hver en fordobling af kapaciteten, der er installeret. Og det er jo en god udvikling, fordi vi har brug for mere solenergi i Danmark, både solvarme og solceller, og vi har brug for fortsat at hjælpe det på vej, indtil Swansons lov for alvor tager over og gør det markedsklart, altså gør det konkurrencedygtigt i forhold til de eksisterende teknologier.

Alternativet støtter som udgangspunkt det her forslag, fordi vi får mere solenergi ud af det, og det skal vi have, vi har brug for det i vores energisystem.

Den her måde kan vi selvfølgelig godt have nogle betænkeligheder ved. Vi har hørt fra branchen, at det er ærgerligt at stå i den situation, at man har sådan en stop og go-effekt hele tiden: Hvornår kommer den næste portion penge? Og så skal man være hurtig, og så skal man byde ind, og så, vups, er pengene brugt op. Det er ærgerligt, at det skal fungere på den måde, men jeg kan godt se, at der er behov for det i en overgangsperiode, indtil vi finder en ny PSO-ordning.

Jeg tænker i forhold til PSO-ordningen, som vi jo skal justere i henhold til EU's henvendelse, at hvis vi skal gøre det i Danmark, skal vores nabolande vel også gøre det på lignende ordninger, for på den måde får de penge, som vi skal sende ud af landet, og der må vel komme tilsvarende penge ind den anden vej, som danske virksomheder kan byde ind med til at løse opgaver.

Så jeg håber, at vi finder en god løsning på en ny PSO-ordning, og Alternativet støtter forslaget.

Kl. 13:19

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Alternativets ordfører. Dermed er det ministeren for energi, forsyning og klima. Værsgo.

Kl. 13:20

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Tak til formanden for det. Også tak til ordførerne for deres positive modtagelse af det her lovforslag. Jeg ser frem til behandlingen i udvalget.

Som det er fremgået, skal lovforslaget give bemyndigelse til, at der kan afholdes et pilotudbud af pristillæg for el fremstillet på solcelleanlæg med en samlet installeret effekt på 20 MW, hvoraf 2,4 MW også kan vindes af projekter uden for Danmark.

Lovforslaget skal sikre, at Danmark kan gennemføre den midlertidige løsning på PSO-problemet, som min forgænger på posten som energi- og klimaminister aftalte med Europa-Kommissionen, og som var et vilkår for Kommissionens godkendelse af støtten til bl.a. solceller, husstands vindmøller, forsøgsmøller på havet og Horns Rev 3.

Med lovforslagets delvise åbning af pilotudbuddet for projekter i mindst et andet EØS-land vil Danmark afhjælpe den potentielle diskrimination, som Europa-Kommissionen har påpeget i det danske PSO-system. Lovforslaget er hermed med til at sikre, at Europa-Kommissionen kan anse det danske PSO-system for at være traktat-medholdeligt i årene 2015 og 2016. Det er første gang, at der i Danmark afholdes et udbud af støtte for el, for solcelleanlæg. Lovforslaget tilvejebringer den nødvendige bemyndigelse til at afholde udbuddet, indgå kontrakter med de vindende tilbudsgivere og efterfølgende yde et pristillæg på baggrund af kontrakterne.

Loven vil først kunne sættes i kraft, og pilotudbuddet vil derfor først kunne afholdes, når Europa-Kommissionen har statsstøttegodkendt udbuddet. Udbuddet skal afholdes i 2016, og pristillæg vil tidligst kunne udbetales fra den 1. januar 2017.

Jeg er glad for den interesse, som Tinget har udvist for forslaget, og jeg ser frem til en fortsat velvillig behandling af lovforslaget.

Kl. 13:22

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 76:

Forslag til lov om ændring af forældreansvarsloven og lov om social service. (Forældremyndighed, når den ene forælder har forvoldt den anden forælders død, overførsel af forældremyndighed til samlevende par m.v.).

Af social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann).

(Fremsættelse 09.12.2015).

Kl. 13:23

Forhandling

Tredje næstformand (Stine Brix):

Forhandlingen er åbnet. Ordføreren for Socialdemokraterne, fru Pernille Rosenkrantz-Theil. Værsgo.

Kl. 13:23

(Ordfører)

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Tak for det. Det her lovforslag, som handler om forældreansvarsloven, handler ikke om alle børn i Danmark, og det gør det ellers tit, når vi behandler lige præcis den lovgivning. Her taler vi om en lille gruppe børn, men til gengæld taler vi om en særdeles udsat gruppe

børn, for vi taler om de børn, hvor den ene forælder har forårsaget den anden forælders død. Og det ligger der jo ufattelig mange forskellige, men stort set altid ulykkelige historier bag, alt lige fra manden, der slår sin kone ihjel, til konen, der slår manden ihjel – nogle gange igennem lange voldelige forhold.

Det kommer der nogle børn i klemme ved, og der har været en forrang for, at den nulevende forælder så har kunnet få forældremyndigheden over barnet. Det er jo ikke i alle tilfælde, at det er det smarteste at gøre, og derfor har det også i praksis været sådan, at der i mange tilfælde er blevet set bort fra den biologiske forælder, og forældremyndigheden er så blevet givet til nogle andre. Men den forrang, der er i lovgivningen, er selvfølgelig ikke hensigtsmæssig, så lovgivningen skal tilrettes det, der i virkeligheden har vist sig at være praksis, nemlig at man tager stilling til barnet og barnet alene: Hvad er bedst for barnet? Det er den ene del af lovforslaget, og den mener vi er fuldstændig hensigtsmæssig.

Den anden del, som er nok så lille, men også nok så vigtig, handler om, at der ikke har været automatik i, at man har taget sagerne op. Det vil altså sige, at står man i en situation, hvor den ene forælder er blevet slået ihjel af den anden forælder, og hvor der ikke er nogen udefra, der har meldt sig på banen og sagt, at vedkommende gerne vil være den, der påtager sig ansvaret for barnet – en moster, en faster, en bedsteforælder – så har der faktisk ikke været en automatik, i forhold til at man er gået ind og har taget stilling til spørgsmålet. Så har der bare været den biologiske forælder, som altså har slået den anden ihjel, som fortsat har forældremyndigheden. Og der er der altså kommet den automatik, at når politiet modtager sager af den her karakter, indleder man en sag for at finde ud af og slå fast, om der findes nogen, som kunne overtage forældremyndigheden over barnet, og som ville være bedre til det end den tilbageværende forælder.

Så alt i alt mener vi, at man rammer det her snit rigtig godt. Vi har også haft meget grundige drøftelser af de her meget ulykkelige sager, hvor nogle børn jo kommer i en ufattelig ulykkelig situation, men også kommer i klemme, hvis ikke vi får lavet en ordentlig lovgivning. Og jeg vil bare sige, at noget af det, som jeg beundrer, er, at man ude i praksis, på trods af at lovgivningen faktisk ikke har været hensigtsmæssig, alligevel efter min mening har formået at træffe de helt rigtige afgørelser. Vi fik en gennemgang af de sager, der har været på området, og det tjener de mennesker, der arbejder i felten, til ære. Det synes jeg også man indimellem skal huske at sige fra Tingets talerstol.

Vi kan, som det nok fremgår, støtte forslaget.

Kl. 13:25

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, fru Karin Nødgaard. Værsgo.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Karin Nødgaard (DF):

Tak. Som udgangspunkt laver vi i Folketinget lovgivning og politiske aftaler ud fra den overbevisning, at det vil forbedre nogle givne områder. Der kan også ske det, at man selv med en nyere lovgivning i hånden kan se, at der er noget, som der ikke er taget tilstrækkelig højde for, og sker det, skal vi som lovgiver selvfølgelig rette det til, så det kommer til at virke efter hensigten, og så det er til borgernes bedste.

Jeg er sikker på, at da forældreansvarsloven i sin tid blev lavet, hvor der også var en bred politisk opbakning til at lave den her lov på det familieretlige område, var der en opfattelse af, at denne ville være fundamentet i mange år frem. Det tror jeg faktisk også den er, og det mener jeg også den er blevet, men det har dog været nødven-

digt med nogle justeringer. Det er der også med det forslag, som vi behandler i dag.

Baggrunden for, at der skal ændres i § 15, som drejer sig om forældremyndighed ved dødsfald, er desværre nogle triste omstændigheder. Det kan være vanskeligt at forstå, hvordan et menneske, der har elsket en anden person, som denne har fået et barn med, kan ende med at tage livet af ham eller hende. Det er så grufuldt, som noget kan være, især fordi der er efterlevende, f.eks. nære pårørende, og der kan jo også være børn, som skal leve med en sorg og et savn og en vished om, hvad der er foregået.

Uanset hvor frygteligt det hændte er, og uanset hvad årsagerne, der ligger til grund for handlingen, er, skal der være en juridisk myndighed, der klart ved, hvorledes sagen skal håndteres. Og når det drejer sig om forældremyndighed, er det altid vigtigt, at en afgørelse træffes, ud fra hvad der er bedst for barnet. En definition af, hvad barnets bedste er, kan være vanskelig at lave, for vi har nok en gang imellem forskellige opfattelser af det, men det må altid være en konkret og individuel vurdering, der ligger til grund for det.

Det har ikke altid været tydeligt nok, og derfor skal barnets perspektiv styrkes, og det skal være således, at statsforvaltningen efterprøver, hvad der er bedst for det enkelte barn. For at det kan ske, er det nødvendigt, at loven ændres, således at den efterlevendes lovbestemte fortrinsstilling fraviges i de situationer, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død. Der er ingen tvivl om, at uanset hvad der ligger til grund for et drab, er det en meget sårbar situation, barnet befinder sig i. Der vil aldrig kunne tvivles på, at den efterlevende er forælder, men der kan sættes spørgsmålstegn ved, om vedkommende er den rette til at varetage opgaven som forældremyndighedsindehaver. Såfremt vedkommende ikke får denne myndighedsopgave, kan vedkommende jo, igen såfremt det skønnes at være bedst for barnet, fortsat have kontakten til barnet.

For Dansk Folkeparti er det meget vigtigt, at såfremt barnet er i stand til at blive inddraget i afgørelsen om, om det er bedst at bevare denne kontakt, så skal det ske, og ønsker barnet kontakten, skal det kunne lade sig gøre. Det kan også være, at barnet ikke har godt af f.eks. at komme på besøg i et fængsel, og såfremt det er tilfældet, skal det ikke finde sted, selv om den efterlevende ønsker det. Dansk Folkeparti er, som vi nok har sagt mange gange, også fra den her talerstol, på det familieretlige område meget optaget af, hvorledes netværket kan inddrages for at sikre børn en god opvækst. Og det er meget vigtigt, at man her også ser på de muligheder, der ligger i netop netværket.

Hvad angår omsorgsforpligtelsen for et barn, der har været udsat for at miste en forælder, fordi den anden har begået et drab, er det meget vigtigt at have fokus på at sikre, at den bliver opfyldt. Kan den varetages af nære familiemedlemmer, vil det være tilrådeligt, men kan det ikke lade sig gøre, fordi det ikke er til barnets bedste, så skal der findes en anden afgørelse, og enhver afgørelse må og skal altid ske på et fyldestgørende grundlag, hvilket selvfølgelig også er blevet præciseret i det her lovforslag.

Det er vigtigt at slå fast, at det med denne lovændring ikke er umuligt for den efterlevende forælder at få forældremyndigheden. Det kan i nogle sager være, at det faktisk er bedst for barnet, og baggrunden for drabet kan have været at beskytte barnet.

Det er altid specielt, når vi skal lave sådan en lovgivning på et trist grundlag, men det kan altså være nødvendigt. Jeg ved også, at det er meget følsomt, når man diskuterer sådan noget, men jeg mener, at når vi har lavet det her – som den foregående ordfører også var inde på – har vi haft nogle meget intense drøftelser om det, og jeg mener i hvert fald, vi er kommet et rigtig godt skridt i den rigtige retning, og derfor støtter Dansk Folkeparti forslaget.

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det ordføreren for Venstre, hr. Hans Andersen.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for ordet. Vi skal i dag førstebehandle L 76, som omhandler en ændring af forældreansvarsloven og lov om social service. Lovforslaget er en udmøntning af den politiske aftale af 9. september 2015 mellem regeringen og samtlige partier i Folketinget. Det er dog tragiske omstændigheder, der ligger til grund for lovforslaget.

Forslaget er nemlig resultatet af en folkelig og politisk undren, efter at en 39-årig kvinde i 2014 blev slået ihjel af sin eksmand, hvorefter eksmanden fik tildelt forældremyndigheden over parrets to sønner.

Hidtil har det været således, at der i forældreansvarslovens § 15 fastslås, at forældre som udgangspunkt får forældreretten, også selv om den ene forælder har forårsaget den anden forælders død. Dermed har det forholdt sig sådan, at den tilbageværende forælder nærmest pr. automatik har fået forældremyndigheden.

Det gør vi op med i dag. Med dette lovforslag fjerner vi fortrinsstillingen i lovgivningen, således at Statsforvaltningen fremadrettet skal foretage en konkret vurdering af, om det vil være det bedste for barnet, at den længstlevende forælder har forældremyndigheden, eller om det ville gavne barnet, hvis en tredjepart fik ansvaret. Det skal dog tilføjes, at forældreskabet fastholdes i det tilfælde, hvor en af forældrene dør af naturlige årsager eller grundet en ulykke.

Skærpelsen af loven betyder dog ikke, at drabsmænd pr. automatik mister forældreretten. Alle sager skal vurderes, og der kan være sager, hvor det er i barnets tarv, at den tilbageværende forælder får forældremyndigheden. Men det er op til Statsforvaltningen at foretage en grundig sagsoplysning og belyse alle relevante forhold i sagen og på dette grundlag træffe en beslutning om, hvem der skal tildeles forældremyndigheden.

Det er vigtigt for alle aftalepartierne, at vi med dette lovforslag får præciseret, at lovens grundlæggende princip er, at alle afgørelser om forældremyndighed skal træffes, ud fra hvad der bedst tjener barnets ve og vel, også når der skal tages stilling til forældremyndighed i tilfælde, hvor den ene forælder har forvoldt den anden forælders død. Det har vi sikret med dette lovforslag.

Med lovforslaget skabes der desuden mulighed for at overføre forældremyndigheden til et samlevende par, og for, at statsforvaltningen efter en forælders død kan give forældremyndigheden til et samlevende par. Denne ligestilling af samlevende par med ægtefæller bringer reglerne i overensstemmelse med de regler, der i øvrigt er for samlevende par på det familieretlige område.

Afslutningsvis vil jeg sige, at dette lovforslag kort sagt sikrer, at barnets tarv kommer før mors og fars krav på forældremyndighed, og derfor stemmer Venstre for dette lovforslag.

Kl. 13:33

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Venstres ordfører, og så er det ordføreren for Enhedslisten, fru Pernille Skipper.

Kl. 13:33

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Som andre allerede har sagt fra den her talerstol, var der i 2014 en meget, meget forfærdelig og uhyggelig sag, som medierne fortalte om. En kvinde var på bestialsk vis blevet slået ihjel af sin mand, og sådan som det lød på forklaringerne om, hvad der var foregået, hav-

de manden, som også var far til hendes to børn, endda kørt rundt med børnene på bagsædet og den dræbte i bagagerummet. Det var på ingen måde rar læsning hen over morgenkaffen, overhovedet ikke.

Grunden til, at sagen fik så meget opmærksomhed, var, at drabsmanden, som var blevet dømt, havde fået forældremyndigheden over de to børn, fordi lovgivningen faktisk stadig væk var indrettet sådan, at det skete automatisk, når den ene forælder havde forvoldt den anden forælders død. Ja, det skete ikke helt automatisk, men der skulle altså være nogle gode grunde til fratage den overlevende forældremyndigheden.

Jeg er generelt modstander af sådan at lave enkeltsagslovgivning. Men her er der bestemt heller ikke tale om enkeltsagslovgivning.

Der er tale om, at der er en sag, der har gjort os opmærksomme på et generelt problem. Det er nemlig derfor heller ikke sådan, at vi nu vender bøtten om og siger, at blot fordi den ene forælder har forvoldt den anden forælders død, kan det aldrig ske, at denne forælder får forældremyndigheden over børnene, og at det aldrig kan være det bedste for barnet at blive hos den efterlevende forælder.

Tværtimod er der med det her lovforslag taget rigtig god højde for, at vi i forbindelse med forældreansvarsloven altså ikke laver strafpolitik. Det er noget, vi gør i forhold til straffeloven, hvor vi tager stilling til, hvordan man skal straffes, hvis man begår kriminalitet, herunder hvis man dræber sin partner eller ægtefælle. I forbindelse med forældreansvarsloven skal vi tage stilling til, hvad der er bedst for børnene. Derfor vil det nu være sådan, at det, der er udgangspunktet, er, hvad der er bedst for barnet, og det skal altid vurderes.

Det er nemlig heller ikke særlig svært at forestille sig – og det er også sket i Danmark – at der findes kvinder, som efter årelang psykisk og fysisk terror har slået sin partner eller ægtefælle, som også er far til hendes børn, ihjel. Det er sket før, og det betyder ikke nødvendigvis, at det er dårligt for de børn at blive hos den kvinde.

Derfor er det så vigtigt, at vi nu også får opdateret den her del af forældreansvarsloven og meget klart får sagt, at uanset hvad der er sket og hvad straffeloven siger konsekvenserne af det skal være, skal der helt konkret tages stilling til, hvad det bedste for et barn eller nogle børn er, efter de har været igennem noget, som uanset omstændighederne må være meget, meget forfærdeligt for børn at opleve.

Samtidig er der den anden del, som flere også har nævnt, nemlig at lovforslaget på flere punkter også indeholder en ligestilling af samlevende med ægtefæller. Og det er vel ikke så meget andet end en naturlig opdatering i en moderne verden, at det at være samlevende eller have sagt ja og amen, eller hvad man nu gør, selvfølgelig er det samme, når det kommer til, om man er en familie og elsker sine børn.

Kl. 13:37

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Villum Christensen.

Kl. 13:37

(Ordfører)

Villum Christensen (LA):

Tak for det. I fravær af vores ordfører på området skal jeg meddele, at vi støtter det her lovforslag.

Når en forælder forvolder den anden forælders død og der juridisk skal tages stilling til forældremyndigheden, tydeliggør man med dette lovforslag, som det allerede er blevet nævnt mange gange, at udgangspunktet altid skal være barnets tarv. Konkret sker dette, ved at fortrinsstillingen for den efterlevende udgår, når den efterlevende har forvoldt den anden forælders død. Statsforvaltningen skal herved til enhver tid efterprøve, hvad der er bedst for barnet.

Det mener vi i Liberal Alliance altid bør være tilfældet, og derfor er vi glade for den politiske aftale, der er indgået, og som dette lovforslag hermed udmønter. Som sagt støtter vi lovforslaget.

Kl. 13:38

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det ordføreren for Alternativet, hr. Torsten Gejl.

Kl. 13:38

(Ordfører)

Torsten Gejl (ALT):

Jeg synes, at historikken omkring det her lovforslag, perspektiverne og indholdet, allerede er blevet fremragende forklaret af ordførerne på tværs af salen, så jeg vil gøre det meget kort.

I Alternativet mener vi jo, at man altid, i alle tænkelige situationer, skal efterprøve, hvad der er bedst for barnet – altså, vi går ind for barnets tarv. Derfor mener vi bestemt også, at når den ene forælder har forvoldt den andens død, skal barnets tarv også gælde her. Man skal ikke have fortrinsstilling til at få forældremyndigheden, hvis man har slået den anden forælder ihjel.

Derimod er det fint, at sager af den her type i fremtiden vurderes og efterprøves i statsforvaltningen. Samtidig synes vi, det er klogt, at samlevende, såfremt dette lovforslag bliver vedtaget, bliver ligestillet med ægtepar i sager om forældremyndighed.

Så Alternativet støtter forslaget.

Kl. 13:38

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til Alternativets ordfører. Så det ordføreren for SF, fru Trine Torp. Værsgo.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Trine Torp (SF):

Tak for det. Af og til skal man i Folketingssalen behandle lovforslag, som berører meget få mennesker, og i forhold til det her lovforslag vil jeg sige heldigvis. Vi taler om de tilfælde, hvor der finder en af de alvorligste familietragedier sted, nemlig at den ene forælder forvolder den anden forælders død og dermed fratager barnet dets nærmeste omsorgs- og tilknytningsperson. Det er et alvorligt svigt af barnet, og den efterlevende forælder bør derfor ikke længere have et lovbestemt fortrin til forældremyndigheden. Det skal i stedet være en konkret vurdering af, hvad der ud fra barnets perspektiv og tarv er bedst i forhold til forældremyndighed.

Samtidig lægger lovforslaget også op til en ligestilling af gifte og samlevende par, så muligheden for at overtage forældremyndigheden ikke afhænger af ægteskab, men af, om man kan drage omsorg for barnet.

SF bakker op om dette lovforslag, som er en udmøntning af en politisk aftale mellem alle Folketingets partier.

Kl. 13:40

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til SF's ordfører. Så er det social- og indenrigsministeren.

Kl. 13:40

Social- og indenrigsministeren (Karen Ellemann):

Lad mig starte med at sige mange tak til hele den perlerække af ordførere, som netop på meget, meget klar vis har givet deres opbakning til det her lovforslag. Og det er jo helt korrekt, at det heldigvis ikke er et lovforslag, som berører en masse mennesker, men det er et vigtigt lovforslag.

Jeg synes også, det er på sin plads at nævne den meget konstruktive og alligevel hurtige proces, som vi har været igennem, og som

alle partierne jo har bidraget til, i forhold til så at nå til den her aftale for at få løst en vigtig problemstilling. Det er vigtigt, at vi kan finde ud af sådan noget, og det er det naturligvis af hensyn til de berørte børn.

Jeg har også i den forbindelse noteret mig, at diverse foreninger og organisationer i hele den høringsproces, der naturligvis har ligget forud for førstebehandlingen her, har givet udtryk for, at det faktisk er et godt stykke arbejde, som vi har lavet, og at det er et arbejde, der vil gavne de børn, som ulykkeligtvis oplever at miste en forælder på den her måde.

Der skal i lovgivningen ikke herske tvivl om, at barnets bedste er det altafgørende i sager om forældremyndighed ved død, og det var også omdrejningspunktet for vores drøftelser. Ændringen af loven her skal selvfølgelig så gøre det helt klart, hvad der er styrende i sagerne. Forvolder den ene forælder den anden forælders død, skal der i hvert tilfælde, som flere af ordførerne har nævnt, foretages en konkret vurdering af, om det vil være bedst for barnet, at den længstlevende har forældremyndigheden, eller om det bedste for barnet er, at en helt tredje får ansvaret. Der skal her ikke længere være en lov-mæssig fortrinsstilling for den efterlevende forælder.

Samtidig holder vi naturligvis fast i forældreskabet i det tilfælde, hvor en af forældrene dør af en sygdom eller dør ved en ulykke. Boede man inden dødsfaldet sammen med familien og delte man forældremyndigheden over barnet, bevarer den efterlevende forælder selvfølgelig forældremyndigheden uden videre. Boede barnet i den situation ikke sammen med den efterlevende og søger f.eks. en stedfortræder om forældremyndigheden, skal det naturligvis fortsat indgå i vurderingen, at denne er barnets eneste tilbageværende forælder.

Med forslaget her får vi så også, som flere ordførere har nævnt, sikret ligestilling af samlevende par med ægtefæller, så forældremyndighed ikke bare kan overføres til ægtefæller, men også til samlevende par. På den måde bringes reglerne her i overensstemmelse med de regler, som vi i øvrigt har i forhold til samlevende par på det familieretlige område. Og det er jeg rigtig glad for at vi også fik bragt ind i drøftelserne og dermed kan tage højde for her.

Jeg vil naturligvis stå til rådighed, hvis der måtte være spørgsmål undervejs i udvalgsbehandlingen, og hvis der er ting, man ønsker at få yderligere belyst. Men her og nu vil jeg sige tak for den klare tilkendegivelse om, at der er fuld opbakning fra Folketingets partier.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Stine Brix):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går videre til Social- og Indenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:43

Tredje næstformand (Stine Brix):

Dermed er der ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 15. januar 2016, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 13:43).
